

Turistický magazín

ročník XII., duben 2018

ZDARMA

KAM

po Česku

www.kampocesku.cz

*Jestliže neumíš,
naučíme, jestliže
nemůžeš, pomůžeme
ti, jestliže nechceš,
nepotřebujeme tě.*

-Jan Werich-

Památky jako odkaz, historie i poučení

PŘEDPLATNÉ

SEND Předplatné s. r. o. | Ve Žlíbku 1800/77 | 193 00 Praha 9
e-mail: send@send.cz | tel.: +420 225 985 225 | mobil: +420 777 333 370

REDAKCE KAM po Česku | Kubelíkova 30 | 130 00 Praha 3
e-mail: redakce@kampocesku.cz | tel.: +420 222 944 816-7 | mobil: +420 602 223 279

www.kampocesku.cz

Milí čtenáři,
v loňském roce jsme se rodili doslova jako o život, a i když nás je víc, stále je nás málo. Rozrostli jsme se hlavně proto, že se k nám přistěhovalo více cizinců, z toho celá polovina Ukrajinců. Už také slyším, jak naši moudří nahoře viní čápy,

kteří v březnu přiletěli pozdě. Ale jen díky mrazům na svá hnízda dosedli později. A nebyli jediní. A se zpozdily. Zpozdily se i budíky a hodiny na mikrovlnkách, za což mohou nesplněné dodávky elektřiny Srbska a Kosova. Řeknete si, co je nějakých šest minut v lidském životě? Nic! Pravda, pokud si neuvědomíme, že stačí jen jeden konflikt kdesi na jihu Evropy a pocítí to celá EU.

Navíc nás čeká duben, což bývá hodně zvláštní měsíc. Na jedné straně začíná aprílem, tím nemyslím letošní Velikonoce, a na druhé straně končí pálením čarodějnic. Vylézají hadi a štíří a také slavíme Mezinárodní den spodního prádla. To mi vždy připomene jarní úklid a hrabání zahrádek, díky čemuž mě náhle zachvátí jarní únava. Přijdou také zlomyslná vyúčtování za elektřinu, topení, plyn či vodu, které řadu z nás přinutí slevit ze smělých plánů. Proto si zachovejte poslední pud sebezáchovy ještě před tím, než řeknete v práci, že vás málo platí. Nakonec, když už si myslíte, že vše zvládnete a budete si myslet, že vše jde podle plánu, nejspíš se někde stane další chyba.

Proto pamatujte, že bláznivý duben má už prostě v povaze šklebně narub věci obracet, svádět lidi k nepravostem a dělat si z nich blázny. Protože jeho zvyky také celá řada lidí převzala, buďte opatrní a stále ve střehu. Nevěřte všemu, co se kolem vás děje, co slyšíte nebo co čtete. Romain Rolland krásně řekl: „Čím více bláznů, tím větší švanda. Čím větší švanda, tím více člověk zmoudří.“ Třeba právě proto jsme vám do tohoto dubnového vydání zamaskovali také dva aprílové žertíky, které pobaví ducha a tříbí mysl. Objevte je?

Luděk Sládek, šéfredaktor

KAM na výlet
s Miroslavem
Hanušem
2

Energii mohla
rozdávat
5

Byl da Vinci
v Praze?
9

Templáři
v Čechách
i na Moravě
13

Divočinou
Českosaského
Švýcarska
20

Do Pardubického
kraje na koně,
za tradicemi
i kouzly
26

Zámek Slavkov
otevívá své
brány
29

Muzeum národa
českého
4

Hnědé zlato
7

Pozvánka do
Poděbrad
12

Tábor vstupuje
do sezony
16

Navštivte
památník
Terezín
22

Bledule, bledule,
bledule...
všude, kam
se podíváš
27

Cyklostezka
pěti řek
31

vychází 28. 3.

vychází 27. 3.

Turistický magazín KAM po Česku

vydává: Vydavatelství KAM po Česku s.r.o.
registrováno: MK ČR E 17865 ISSN 1802-8640
adresa redakce: Kubelíkova 1108/30, 130 00 Praha 3
tel.: +420 222 944 816-7; **mobíl:** +420 602 223 279
www.kampocesku.cz

vydavatelka: Lucie Sládková (sladkova@kampocesku.cz)
šéfredaktor: Luděk Sládek (ludek@kampocesku.cz)
zástupce šéfredaktora:
Miroslav Foltýn (foltyn@kampocesku.cz)
produkce: Zdena Kubátová (kubatova@kampocesku.cz)
redakce: (redakce@kampocesku.cz)
předplatné: (predplatne@kampocesku.cz)

česká korektura: Marcela Wimmerová
grafický návrh a zpracování: Luděk Dolejší (dolejsi@kampocesku.cz)
webmistr: Jakub Novák
tisk: Akontext, spol. s r. o.
distribuce: PPL CZ s. r. o.
foto na obálce: © redakce
Přijetím díla k uveřejnění nabývá vydavatel práva k jeho šíření v tištěné i elektronické podobě. Za zveřejnění inzercí a PR článků odpovídá zadavatel, za změnu programu odpovídá pořadatel. Přetisk a jakékoli šíření jsou povoleny pouze se souhlasem vydavatele.

Praha, dřevorez 1493

Staré Město pražské

(1 195 let)

Legenda praví, že Praha byla založena v 8. století českou kněžnou věštivých schopností Libuší. Ta vyšla na skálu nad Vltavou a proročila: „Město vidím veliké, jehož sláva hvězd se bude dotýkat.“

Kronikář Adam z Veleslavína byl ale jiného názoru. Podle něho byla Praha založena až 13. 4. 823. „Staré Město pražské, které česká kněžna Libuše měsíce listopadu 711, jakž Kuthenus poznamenal, založila, aneb (jakž Hájek pokládá) kníže Mnáta, její vnuk nejprve stavěti začal léta 795, toho dne a měsíce od knížete Vojena, syna Mnátova, rozšířeno, zdmi obehnáno a hlubokými příkopy okopáno.“ Veleslavín cituje Hájka, kterého korigoval Job Felix Dobner (1719–1790) ve svém kritickém komentáři Hájkovy Kroniky české. Takže kdy? Kdo to ví?

Antonín Fridrich

foto © Wikimedia Commons

Lebka sv. Vojtěcha

Biskup Vojtěch

(1 030 let)

Svatý Vojtěch, v Evropě známý jako Adalbert (okolo 956–997), byl druhý pražský biskup. Pocházel z rodu Slavníkovců.

Jako biskup byl neúnávným šířitelem křesťanství v bohem zapomenutých krajích Čech, Moravy a Uher. Snažil se vymýtiti největší zlo té doby – obchod s otroky, mnohoženství a alkoholismus. V úřadu ale vydržel pouhých pět let. Roku 988 znechucen opustil úřad, Prahu a společně s nevlastním bratrem Radimem (pozdějším prvním polským arcibiskupem v Hnězdně) se vydal k papeži Janu XV. do Říma. Poté pobýval v benediktinských klášterech Monte Cassino, Valle Luca a nakonec na římském Aventinu. Zde také 17. 4. 990 složil řeholní slib.

Josef Grof

foto © Wikimedia Commons

KAM na výlet s MIROSLAVEM HANUŠEM

Herec, režisér a v neposlední řadě také autor mnoha dramaturgií, písňových textů či básní Miroslav Hanuš se narodil 22. května 1963 v Praze. V průběhu studia na Vysoké škole ekonomické se rozhodl pro kariéru herce. Po neúspěšných talentových zkouškách na DAMU nastoupil jako kulisák do Divadla na Vinohradech, kde se nakonec vypracoval na jevištního mistra. Následně byl přijat na DAMU, kterou absolvoval v roce 1987. Své první angažmá získal v kladenském divadle. V současné době je Miroslav Hanuš kmenovým hercem a občasným režisérem v Divadle v Dlouhé. Své režijní vize realizuje také v Městských divadlech pražských (Pan Kaplan má třídu rád, Proč muži neposlouchají a ženy neumí číst v mapách), ve Studiu Dva (Smolíkoví a jejich podivuhodné dobrodružství) či v Městském divadle Kladno (Romance pro křídlovku).

KAM byste pozval naše čtenáře na výlet po České republice?

Vaše čtenáře bych velice rád pozval na výlet tam, kde jsem byl naposledy na výletě já. Asi před osmi lety jsem natáčel v Kouřimí, což je kouzelné městečko, kde se hodně filmuje. Točil se zde například seriál Bylo nás pět. Já jsem zde tehdy strávil zhruba pět hodin, během nichž jsem se městem pěkně prošel. A když

jsem přijel z natáčení domů, tak jsem hned své ženě Janě sdělil, že musíme jet na výlet právě do Kouřimí, a navíc vlakem, protože jízdu vlakem miluji. Tento výlet jsem si však nakonec splnil až po osmi letech loni v prosinci, a to jen částečně. Rád bych se sem totiž vrátil i s kolem letos v létě. Kouřim je totiž nejen zajímavým malebným městečkem, ale nachází se zde také krásný skanzen.

Děkuji Vám za zajímavý tip na výlet a dovoluji mi, abych Vám popřála mnoho úspěchů v profesionálním i osobním životě.

Tereza Blažková

foto © archiv Miroslava Hanuše

Dopisy čtenářů

Dobrý den, předem bych chtěl poděkovat za dárek pro výherce v anketě Kraj mého srdce 2017. Svoji účastí jsem chtěl jen vyjádřit názor na krásná místa naší vlasti, která ve svém věku stále častěji navštěvuji. A že je jich opravdu mnoho, nemusím ani zmiňovat. O to větší bylo překvapení, že jsem ještě navíc jedním z výherců. Ceny jsou opravdu skvělé a je to jakési povzbuzení pro další návštěvy ještě nepoznaných míst. Ještě jednou mnohokrát děkuji a přeji hodně úspěchů v práci celému kolektivu.

Dvořák Miroslav

Děkujeme za Vaše přání a ještě jednou blahopřejí k výhře v anketě Kraj mého srdce.

Vážená redakce, všechny Vás srdečně zdravím a přeji krásné zážitky z jarního cestování po naší malebné vlasti. Zároveň přeji i mnoho námětů a inspirace pro tvorbu bezvadného turistického magazínu. Vždy se s ním velmi potěším a hodně poučím.

Děkuji. Marie Kincová, Znojmo

Děkujeme za přání a já i Vám přeji vše dobré na cestách za poznáním.

Celé redakci přeji krásné velikonoční svátky a dále hodně příhodných tipů na výlety, těšíme se na

další „Kam po Česku“, které je poučením pro celou naši rodinu.

M. Fialová, Karlovy Vary

Děkujeme Vám za krásné přání velikonoční.

Dobrý den, děkuji za Vaši zprávu. Časopis Kam po Česku dorazil i do Olomouce. Přiznám se, že si nerada prohlížím časopis na webu, ale ten hlavní důvod, proč jsem se po čísle tak pídila, je ten, že časopis nosím ke dvěma známým, paní 94 let a pán 88 let. Věk a hlavně zdraví jim už nedovolují aktivně cestovat, ale neustále se o vše zajímají. A váš časopis je přímo nadchl a alespoň si přečtou o místech, kam už se asi nevypraví. Ještě jednou děkuji. Ať se Vám daří.

Helena Kopecká

Děkuji Vám, paní Kopecká, za krásná slova a také za trpělivost při čekání na březnový KAM. Jak už to tak bývá, redakce žila ve sladké nevědomosti, že KAM je od 1. 3. v infocentrech. Když nám ale v pondělí 5. 3. začaly v redakci vyzvánět telefony z infocenter s dotazem, kde je KAM, tušili jsme nějakou čertovinu. Ukázalo se, že magazíny si z tiskárny vůbec nevyzvedla spediční firma PPL. Když uvážím, kolik PPL platíme za distribuci do infocenter... Ale škoda mluvit. Paní Kopecká, vám i všem dalším našim čtenářům se omlouvám za nečasné dodání březnového KAMu, které, jak věřím, se již nebude opakovat.

Luděk Sládek, šéfredaktor

Kazeň musí být, tak je to správně! (595 let)

... omílá dokola nadporučík Mazurek svoji mantru v Černých baronech (ve filmu ztvárněn Josefem Dvořákem). Možná se nechal inspirovat velkým vzorem lidově demokratické armády Janem Žižkou a jeho vojenským řádem.

Vojáci jsou v průběhu staletí pořád stejní a vojenská disciplína a pevné velení jsou půl úspěchu. A tak není divu, že i Jan Žižka někdy v roce 1423 vydává svůj vojenský řád, aby nastavil pravidla a udržel bojeschopnost. Samotný spisek pravděpodobně vznikl na zasedání v Německém Brodě při zakládání tzv. Menšího (Nového) Tábora, bohužel se v originále nezachoval a existuje jen jeho opis z 16. století. Historikové se dnes ale přou o přesné datum vzniku, převládá „jarní“ nebo „podzimní“ verze. Podstatou dvanácti kapitol je souhrn převážně kázeňských pravidel při plnění bojových úkolů, na pochodu a ve strážní službě, o mravním životě vojska, o zběžích a dělení kořisti. Důležitou součástí jsou sankce a důraz na rovnost členů společensky „multikulturního“ husitského vojska, když se několikrát výslovně uvádí „*buď kdož buď, kteréhokoliv řádu, žádných osob nevyjímajíc*“.

A ohledně vojenské disciplíny má jasno i velký český válečník Švejk, když říká: „Disciplína, vy kluci pitomí, musí bejt, jinak byste lezli jako vopice po stromech, ale vojna z vás udělá lidi, vy blbouni pitomí.“

-babok-

Jan Žižka vede polní vojsko (vyobrazení z Jenského kodexu z konce 15. století)

Boleslav I. Chrabrý s korunovační korunou

Boleslav I. Chrabrý

(1 015 let)

Boleslav I. Chrabrý (967–1025), polský kníže (992–1025) a první polský král. Po otci Měšku I. Piastovec a po matce Doubravce Přemyslovec, dočasně vládl také v Čechách v letech 1003–1004.

Smrt českého knížete Boleslava II. (999) využil Boleslav Chrabrý k přepadení české posádky v Krakově, čímž připojil Malopolsko ke svému státu. Podobně jako později Moravu a část Slovenska. Nesváry mezi Přemyslovci (1002) vyhnaly z Čech Boleslava III. a na pražský knížecí stolec dosedl Vladivoj, který zanedlouho zemřel. Vlády se s polskou pomocí zmocnil opět Boleslav III. a vyvraždil Vršovce. Na stížnost Čechů byl za svůj čin povolán k polskému dvoru, kde Boleslav Chrabrý pobil jeho doprovod, knížete nechal oslepit a uvěznit do jeho smrti (1037). Poté Polsko a Čechy splynuly krátce v jeden celek.

Alois Rula

foto © Wikimedia Commons

foto © Wikimedia Commons

Ivančický sněm (410 let)

Ivančice proslavil Vladimír Menšík. Konal se tu však i tzv. ivančický sněm, jenž zasáhl do vztahů dvou českých králů, sourozenců Rudolfa a Matyáše.

Busta Karla staršího ze Žerotína

Moravským zemským hejtnanem byl tehdy Ladislav Berka z Dubé. Do čela opozice se postavili páni Karel z Lichtenštejna a Karel starší ze Žerotína. Lichtenštejn veřejně vypoověděl poslušnost Berkovi. Stavové se následně necítili v Brně bezpečně, odebrali se tedy do Slavkova, odkud žádali císaře, aby Berku odvolal. Svolali sjezd do Ivančic na 13. 4. 1608. Rudolf II. potřeboval získat čas. Svolal na 29. 3. zemský sněm do Brna a zakázal ten ivančický. Jednání brněnského sněmu k ničemu nevedlo a Lichtenštejn se odebral do Vídně za Matyášem. Karel ze Žerotína se mezitím sešel s uherskými stavy. Ivančický sjezd se i přes císařský zákaz sešel za velké účasti pánů, rytířů i duchovenstva. Ladislav Berka byl zbaven úřadu a jeho místo zaujala prozatímní vláda vedená Lichtenštejnem. Žerotín byl zvolen hlavou poselstva, které mělo vyjednávat s konfederovanými zeměmi. 19. 4. pak moravští stavové společně se zástupci Uher a rakouských zemí podepsali smlouvu, kterou se Morava připojila ke konfederaci. Kromě stvrzení míru smlouva obsahovala i budoucí dosazení Matyáše na trůn.

Pavel Edvard Vančura

Národnostní mapa Rakouska-Uherska (1911)

Psaní do Frankfurtu

(170 let)

Sedmdesát let před vznikem Československé republiky řešil František Palacký směřování Českých zemí v rámci tehdejší Evropy. Ke dni 11. dubna 1848 je datován dopis s podtitulem „O poměru Čech a Rakouska k říši německé“.

Palacký v něm odmítal stát se členem přípravného výboru velkoněmeckého parlamentu. Byl však především protestem, v němž odmítá zapojení českého národa do ústavně přebudovaného a sjednoceného Německa. Upřednostňuje ústavně přebudované a federalizované Rakousko. Jde o vyjádření českého austroslavismu, na což navazuje svým spisem „Idea státu rakouského“.

-pev-

foto © Wikimedia Commons

foto © Wikimedia Commons

Historia magistra vitae

1. 4. 1408 (610 let)

Stoupenec reformátora Jana Viklefa **Stanislav ze Znojma** byl povolán na základě obžaloby do Říma kvůli traktátu De vero et falso. Během cesty byl spolu se svým přítelem Štěpánem Pálečem zatčen a uvězněn. Po této zkušenosti se Stanislav začal od reformistů odklánět.

1. 4. 1473 (545 let)

Ve slezském městě Nise se sešli zástupci tří středoevropských králů – uherského Matyáše Korvína, českého Vladislava Jagellonského a polského Kazimíra IV., aby se dohodli na **novém příměří**. Také byla učiněna dohoda o dalším setkání, kde se měl rozhodnout spor o českou korunu.

4. 4. 1323 (695 let)

Český král Jan Lucemburský poslal svého sedmiletého syna **Václava** na výchovu k francouzskému královskému dvoru. Ten při birmování přijal jméno Karel po svém strýci Karlu IV. Sličném. Již 15. května 1323 byl oženěn s královnou sestřenicí Markétou, zvanou Blanka z Valois.

5. 4. 1968 (50 let)

Vzniklo politické hnutí **Klub angažovaných nestraníků** (KAN), které sdružovalo všechny zájemce, kteří nebyli členy KSČ. V krátké době měl KAN téměř 50 tisíc členů. Po okupaci 21. srpna bylo hnutí hlásící se k ideálům demokracie zakázáno. Činnost byla opět obnovena až v roce 1990.

8. 4. 1258 (760 let)

Podle Veleslavína: Když si syn krále Václava I. Přemysl Otakar II. vyjel z Pražského hradu, **strhl se náhle silný vítr** a rytíř, jenž jel za samotným králem, byl tak svržen z mostu do příkopu. Rytíř se nic nestalo, ale kůň byl na místě mrtev. Vichr také pobořil mnoho stavení.

Jak se u nás proháněli Švédí (375 let)

Ve 40. letech 17. století mohli mít klidně obyvatelé Čech a Moravy reálné dojem, že žijí kousek od Stockholmu. Švédská vojska se tu proháněla sem a tam v závislosti na aktuálním vývoji třicetileté války.

Olomouc okolo roku 1731–1732

Nejinak tomu bylo na jaře 1643. Zvláště v severní části našeho území bylo neobyčejně živo. Nebýt válečných útrap a obětí na životech, daly by se události stručně shrnout asi takto: Katolický alkoholik Matyáš Gallas na stopě protestantského revmatika Lennarta Torstenssona.

Lennart Torstensson

Nové švédské velící koště v osobě Torstenssona si vedlo velmi dobře. Dokázal postavit na nohy rozklíženou armádu, se kterou brázdil po válčistických zpustošené Evropy. Na podzim 1642 svedl důležitou vítěznou bitvu u Breitenfeldu u Lipska,

Pohyby Torstenssonovy armády (1642)

aby pak zjara vyrazil opět do Čech a na Moravu na pomoc obléhané švédské posádce v Olomouci. V dubnu pronikli Švédové z Budyšína přes Zhořelec do Liberce, dále pak předstírali pochod k Mělníku, aby vylákali Gallase z opevněného tábora u Hradce Králové. U Kolína byli 11. června, vyplnili Kutnou Horu, Sedlec, Heřmanův Městec, Chrudim a zamířili k Pardubicím. Tady na poslední chvíli zasáhla císařská armáda, která přiměla Švédy změnit plány. Ti odtáhli k Litomyšli (obsazena 15. června) a odtud dále na Moravu.

-babok-

foto © Wikimedia Commons

Muzeum národa českého (200 let)

Osvíceným zástupcům české šlechty a tehdejší akademické veřejnosti můžeme být vděční za vznik nejvýznamnější muzejní instituce u nás. 15. 4. 1818 bylo založeno Vlastenecké muzeum v Čechách, pozdější Národní muzeum.

Základem expozic muzea se staly rozsáhlé sbírky hraběte Kašpara Marii ze Šternberka, který byl paleontologem a mineralogem světového významu. K uložení sbírek byl v prvních letech existence využit Šternberský palác na Hradčanech. K dalším významným osobnostem raného období muzea patřili např. J. E. Purkyně, František Palacký nebo Joachim Barrande. K zakladatelům a pokračovatelům muzea patřili i členové českého šlechtického rodu Kolowratů, kteří muzeu věnovali své významné sbírky knih, minerálů a další památky

Hlavní budova Národního muzea v letech 1890–1900

hmotné kultury. Roku 1820 byla ustanovena Společnost přátel vlasteneckého muzea v Čechách a jejím prvním předsedou se stal hrabě Šternberk. Majitelkou muzea zůstala společnost

až do r. 1934, kdy sbírky přešly do vlastnictví a správy Země české, r. 1949 byly převedeny do vlastnictví státu. Velký význam mělo založení dodnes vydávaného prvního vědeckého českého časopisu s názvem Časopis Národního muzea (1827) a založení Matice české (1831), vydavatelství základních prací české vědy a literatury. Od roku 1891 sídlí dnes již Národní muzeum v reprezentativní budově na Václavském náměstí, která v posledních letech prochází generální rekonstrukcí.

Alice Braborcová

foto © Wikimedia Commons

1848
(170 let)
Národní noviny
5. 4. 1848
K. H. Borovský je začal vydávat v Praze

1988
(30 let)
Pastýřský list
23. 4. 1988
vydal arcibiskup pražský kardinál F. Tomášek

1848
(170 let)
Slovanští lípa
30. 4. 1848
v Praze založen první český národně osvětový a politický spolek

MUDr. Rudolf Jedlička

foto © Wikimedia Commons

Naděje pro handicapované děti (105 let)

MUDr. Rudolf Tomáš Jedlička (1869–1926) byl velkým průkopníkem rentgenologie, radiologie a léčebné rehabilitace na českém území. Vedle začleňování nových lékařských metod do své praxe se rovněž věnoval humanitně-sociální činnosti. V roce 1909 spoluzaložil Pražské sanatorium v Podolí a v roce 1913 dal vzniknout ústavu, který dodnes nese jeho jméno.

Podněty na založení ústavu pro postižené děti již dlouho přicházely ze Spolku pro léčbu a výchovu rachitiků a mrzáků, jehož předsedou se doktor Jedlička stal v roce 1911. O rok později vyjednal půjčku na koupi domu na Vyšehradě a také začal shánět potřebné peníze, které zpočátku dával ve velké míře ze své kapsy. Na jaře roku 1913 pak bylo slavnostně otevřeno

novátorské léčebně-vzdělávací zařízení, které od listopadu téhož roku nese název Jedličkův ústav, na počest svého zakladatele. Původně byl Jedličkův ústav kapacitně omezen na deset malých pacientů, kteří byli přijati na základě tělesného postižení, neboť cílem instituce bylo naučit je soběstačnosti. Následně se však počet dětí rozrostl až ke stovce a v současné době navštěvuje pražský Jedličkův ústav zhruba 150 tělesně či mentálně handicapovaných dětí. TreBl

Energii mohla rozdávat (105 let)

Ljuba Hermanová se narodila před 105 lety, 23. dubna 1913, a přitom jako by tu ještě byla. Její písně se dál hrají, každou chvíli ji můžeme vidět v nějakém filmu nebo nás udivuje svou úžasnou vitalitou ve starších televizních pořadech.

Ljuba Hermanová pocházela z Neratovic. Její maminka byla nadšená ochotnice, která v mladičké Ljubě rozvíjela umělecký talent. Ljuba vystudovala gymnázium a ze studií utekla rovnou k divadlu. Jako herečka a skvělá sopránová zpěvačka prošla desítkou pražských a mimopražských divadel a scén.

Ve filmu se poprvé objevila ve Werichově a Voskovcově komedii Peníze nebo život (1932), kde také zazpívala s Hanou Vítovou slavnou píseň Život je jen náhoda. Do konce 30. let vytvořila různé hlavní i menší role, z nichž k nejznámějším asi patří role Anny ve filmu Jsem děvče s čertem v těle (1933). Po komunistickém puči se jako „buržoazní herečka“ ve filmu už příliš uplatnit nemohla.

Její největší vášní byli muži, slavného herce Hugo Haase si například namluvila ještě jako neznámá studentka gymnázia. Během svého angažmá v Osvobozeném divadle se prý nemohla rozhodnout, zda raději Voskovce, nebo Wericha, a tak chodila s oběma. Vdaná byla celkem čtyřikrát a její poslední manžel byl o devětadvacet let mladší.

Ljuba Hermanová zemřela 21. 5. 1996 a je právem považována za zakladatelku moderního českého šansonu. Zpívala, tančila a předváděla gymnastické výkony až do pozdního věku. Diváky nikdy nepřestala udivovat svou neuvěřitelnou vitalitou.

Drahomíra Samková

foto © Wikimedia Commons, autor: Jaroslav Balzar

1873
(145 let)
Jan Janský
* 3. 4. 1873
† 8. 9. 1921
český neurolog
a psychiatr,
objevitel
krevních skupin

1903
(115 let)
František Křištof Veselý
* 12. 4. 1903
† 13. 3. 1977
slovenský herec,
zpěvák, režisér

1898
(120 let)
Jaroslav Průcha
* 24. 4. 1898
† 25. 4. 1963
český herec,
režisér,
příležitostný
dramatik

9. 4. 1523 (495 let)

Král **Ludvík Jagellonský** se při návratu do Uher zastavil v Kutné Hoře a v Olomouci. Zde potvrdil na žádost moravských stavů jejich privilegia a rovněž urovnal spory mezi rytíři a pány kvůli obsazování městských úřadů. Na oplátku moravští stavové vyšli králi vstříc finančně.

9. 4. 1948 (70 let)

V Národním shromáždění byly komunisty značně diskutovány a následně i kritizovány výsledky poválečného retribučního soudnictví. Z tohoto důvodu byla až do konce roku 1948 **znovuobnovena činnost mimořádných lidových soudů**, které mohly znovuzahájit již rozhodnuté případy.

13. 4. 1918 (100 let)

Alois Jirásek přednesl ve Smetanově síni Obecního domu v Praze **Národní přísahu** za samostatnost, kterou sestavil JUDr. František Soukup. Prohlášení bylo odpovědí na projev ministra zahraničí hraběte Czernina, který byl následujícího dne nucen odstoupit ze své funkce.

15. 4. 1333 (685 let)

Vojsko **Karla IV.** bylo poraženo u Ferrary severoitalskou ligou, která brojila proti snahám Lucemburků udržet Lombardii. Po této porážce se král Jan Lucemburský rozhodl vyslat na žádost českých pánů svého syna Karla zpět do Čech. Hranice království překročil v říjnu 1333.

16. 4. 1813 (205 let)

Do oběhu byl dán nový finanční patent, jenž umožňoval vydání tzv. **anticipačních listů** ve výši 45 milionů zlatých. Jednalo se o papírové peníze, které byly oproti bankocetlím vydávány bez krytí. Aby nedošlo k vydání nepřiměřeného množství, byly anticipovány (předjímany).

Historia magistra vitae

20. 4. 1423 (595 let)

Na vrchu Gothard došlo k **bitvě u Hořic**. Čeští velmožové vedení Čeňkem z Vartemberka byli poraženi vojskem orebitů, kterým velel již slepý Jan Žižka z Trocnova. Přibližně ve stejné době zaútočili pražané proti tábořské tvrzi Kříženec. Tento konflikt nakonec skončil smírem.

20. 4. 1848 (170 let)

Národní výbor přijal **návrh volebního řádu** do Českého zemského sněmu. Vedle dosavadních 210 nevolených šlechtických zástupců mělo nově zasedat také 327 volených poslanců. Město Praha si mělo zvolit 12 poslanců, střední města po dvou a malá města vybírala jednoho poslance.

22. 4. 1418 (600 let)

Skončil **kostnický koncil**, který trval od 5. listopadu 1414. Svolal jej papež Jan XXIII. na popud římského krále Zikmunda za účelem vymýtit problémy s učením o svátostech a církvi. Koncil naplnil své cíle jen částečně, ale byl vydán dekret požadující kapitulaci husitů.

22. 4. 1948 (70 let)

Ústřední výbor Národní fronty **svolal konferenci kněží** s úmyslem získat je pro součinnost s novým režimem. Obdobné konference, během nichž byla snaha církev rozštěpit a přetřáhat vazby s Vatikánem, pokračovaly. Akce proběhla za účasti několika set kněží z různých církví.

22. 4. 1953 (65 let)

Podle sovětského vzoru byla usnesením č. 17/1953 zřízena **Hlavní správa tiskového dohledu** (HSTD). Úřad se postupně formoval bez jakéhokoli zákonného podkladu. Počet cenzorů se z počátečních 96 postupně navýšil na 270 stálých spolupracovníků a 250 externistů.

Poslední filmová hvězda (105 let)

Letos v dubnu (27. 4. 1913) uplyne již 105 let od narození české herečky a hvězdy prvorepublikového filmu Zity Kabátové. Zahrála si ve více než šedesáti filmech, ale ani jí se nevyhnul osud mnoha hvězd meziválečného filmu.

Zita Kabátová se narodila v Praze na Malé Straně, v domě U Bílé koule. „Byl to ještě starý dům, který měl pavlače. Tenkrát to byl takový ten život, že když se něco dělo, veškeré události, tak všechno vlastně probíhalo na těch pavlačích. Bylo to kouzelné,“ zavzpomínala jednou sama herečka. Její tatínek Beno Kabát byl architekt a nadšený ochotník. Jejím strýcem byl první český filmový herec Josef Šváb-Malostranský.

V roce 1935 získala Kabátová angažmá v divadle Akropolis, pak v Ty láčku, až posléze zakotvila ve Švanově divadle u Jára Kohouta. Brzy ji ale přetáhl do svého divadla Oldřich

Zita Kabátová a Jára Kohout při natáčení pořadu Kavárnička dříve narozených v roce 1991

Nový, za což mu Jára Kohout prý ještě dlouho spílal. V té době začala Zita také točit filmy, z nichž nejnámější bezesporu zůstává role ve filmu Muži nestárnou, kde se postupně z krásné mladé ženy změnila až v roztomilou

babičku. Často hrávala také s Vlastou Burianem, kterého si velmi oblíbila (např. film Přednosta stanice).

Po válce se jí kariéra zhroutila, čtvrt století nesměla před kameru, její životní láska olympionik Jiří Zavřel byl deset let v jáchymovském lágru, sebrali jí vilu a nakonec jí emigroval jediný syn, kterého porodila ve čtyřiačtyřiceti letech. I když ji komplikovaná zlomenina upou-

tala poslední roky na lůžko léčebny pro dlouhodobě nemocné, přesto si nikdy nestěžovala a až do konce života ani na chvíli neztratila svůj optimismus. Zemřela 27. května 2012 ve věku 99 let.

Marcela Kohoutová

foto © archiv Marcely Kohoutové

Kultura pod dohledem (70 let)

Jen krátce po komunistickém převzetí moci se konal tzv. Sjezd národní kultury, který proběhl 10.–11. 4. 1948 v Praze. Jeho hlavním úkolem bylo sjednotit kulturní frontu na platformě obrozené Národní fronty a projednat stěžejní kulturně politické otázky v nových časech.

Sjezd národní kultury ve Velkém sále pražské Lucerny, jemuž předsedal spisovatel Jan Drda, vyzněl jako manifaštní hold kulturní obce únorovému převratu.

Václav Kopecký a Zdeněk Nejedlý zde jednoznačně vyslovili požadavky na kulturu, která musí podporovat budování socialismu. Zdeněk Nejedlý navíc rozvedl své známé teze o protikladu formalistického, resp. avantgardního a realistického umění a znovu si neodpustil výhrady vůči tvorbě Karla Hynka Máchy.

Účastníci sjezdu se v rezoluci podle očekávání přihlásili k národnímu celku, vedenému obrozenou Národní frontou, a projevíli souhlas s jednotnou kandidátkou pro volby do Národního

Zdeněk Nejedlý na pohřbu Cypriana Majerníka v roce 1945

shromáždění. Zároveň v duchu budovalského nadšení vznesli požadavky na zřízení dalších centrálních kulturních i vědeckých institucí.

S kurzem socialistické orientace v literatuře ne každý souhlasil, a tak začala vlna emigrace – Ivan Blatný, Ferdinand Peroutka, František Kovárna, Egon Hostovský, Pavel Tigrid, Jan Čep či herec Jiří Voskovec. Další literáti skončili v komunistických vězeních. Bylo zastaveno vydávání některých časopisů a velké množství autorů bylo vyloučeno ze Syndikátu českých spisovatelů. V roce 1949 byl nakonec Syndikát zrušen a místo něj vznikl Svaz československých spisovatelů, který se stal komunisticky orientovanou organizací.

foto © Wikimedia Commons
-mak-

1763
(255 let)
Alois Klar
* 25. 4. 1763
† 25. 3. 1833
pedagog
a filantrop,
zakladatel a první
ředitel Klárova
ústavu pro slepce

1. 4.
(více jak 325 let)
april
označení pro
první dubnový
den, tradiční
svátek žertů

30. 4.
(více jak 700 let)
Pálení čarodějnic
český lidový
svátek spojený
s pálením
ohňů a vírou
v čarodějnice

Akce „Kámen – Kameny“ (70 let)

Jednalo se o provokační akci StB v letech 1948–1952 za účelem zlikvidovat komunistické odpůrce. Spadala pod zpravodajskou službu MV a zpravodajský odbor Jindřicha Veselého, přednosty odboru a prvního velitele StB. Autorem akce byl JUDr. Josef Stehlík (vl. jm. Stelzer), velitel oblastní úřadovny StB v Plzni.

Děsuplnou podstatou akce bylo zřízení falešné hranice na domnělé německé straně a fiktivní americké strážnice. Vytipované osoby často vyprovokované agentem StB si s úlevou vychutnávaly dosažené svobody a ochotným „Američanům“ ve snaze podpořit svou žádost o azyl rekly vše. Některým byla žádost zamítnuta, jiné po odchodu ze strážnice přepadla hlídka SNB. Vždy však následovalo zatčení, soud, uvěznění, někdy i trest smrti. Dlouho si však mysleli, že měli jen smůlu. První obětí se stala 23. 4. 1948 rodina Jana Prošvice (1907–1989), českého konstruktéra a zakladatele firmy ESA, pozdější ETA Hlinsko. Krátce po zabavení továrny byl Prošvic zatčen

Jaroslav Hakr s „důstojníkem americké CIČ“ (1951), jediná známá fotografie dokumentující akci „Kameny“

StB, řadu týdnů vyslýchán a fyzicky týrán v pankrácké věznici. Po propuštění jej navštívil provokatér StB Hejný, který rodinu přesvědčoval o emigraci. Nakonec mu rodina uvěřila. Po výslechu na „americké“ strážnici byli předáni do

Všerub úřadovně StB, kde jim zabavili peníze, cennosti a převezli je do pankrácké věznice. Prošvic odsouzený k nuceným pracím však dokázal z tábora uprchnout a poté ještě v roce 1948 přejít do Německa. Jeho vilu si o rok později „koupil“ Antonín Zápotocký.

Lucie Sládková

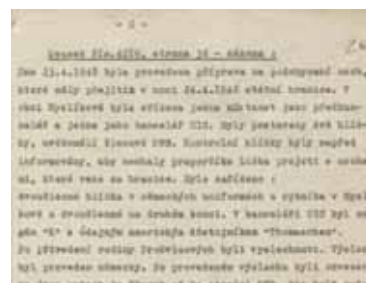

foto © www.iminulost.cz

Hnědé zlato (105 let)

Kdo by neznal, ba dokonce alespoň jednou neochutnal velmi oblíbenou pochutinu, často tvořící hlavní složku či přísadu sladkých pokrmů, dříve používanou jako platidlo? Řeč je samozřejmě o čokoládě.

Historické počátky čokolády ale rozhodně nezačínaly tabulkou, navíc zabalenou v pěkném obalu. Vše začalo kolem roku 1000 př. n. l., kdy Mayové a Aztékové objevili kouzlo kakaových

bobů, které jsou pro pravou čokoládu základem. Tehdy se z nich připravoval kakaový nápoj, ale kakaové boby byly následně od 7. do 16. století používány starými civilizacemi jako platidlo, byly jakýmsi darem od bohů. Nápoj z nich připravovaný pili pouze vyvolení, ale k dnešní horké čokoládě měl velmi daleko pro svou hořkou chuť, dochucovanou kořením.

Novější historie se začala psát až v roce 1517, kdy poslední aztécký vládce Montezuma (vypil až čtyřicet šálků denně) představil oblíbený nápoj domorodců španělskému objeviteli Hernánu Cortésovi, nejslavnějšímu španělskému

kolonizátorovi Ameriky. Tomu nejprve nápoj nechutnal, ale slazením medem byla horká čokoláda na světě. Cortés později přivezl kakao a vše pro přípravu hnědého „zlata“ do Evropy, a Španělsko se tak stalo kolébkou evropské čokoládové historie, kde vznikaly první čokoládovny. Během 17. století se z pití horké čokolády stala velmi módní záležitost, jejímž důležitým zlomem v historii čokolády bylo její slazení cukrem. Až do roku 1847 se čokoláda šířila do celého světa pouze v tekutém stavu, pak se objevila první hrudkovitá tabulka čokolády a po 28 letech vznikla první mléčná čokoláda. A co čokoládové pralinky? Na ty jsme si museli počkat až do roku 1913.

Lucas

foto © Wikimedia Commons

1883
(135 let)
Jaroslav Hašek
* 30. 4. 1883
† 3. 1. 1923
český spisovatel,
publicista
a novinář

1858
(160 let)
Zdenka Braunerová
* 9. 4. 1858
† 23. 5. 1934
česká malířka,
grafička,
patronka umělců

1848
(170 let)
Karel Zahradník
* 16. 4. 1848
† 23. 4. 1916
český matematik
působící
v Chorvatsku

23. 4. 1318 (700 let)

Z iniciativy římského krále Ludvíka Bavorského došlo k usmíření mezi králem Janem Lucemburským a českou šlechtou. Byly podepsány tzv. **do-mažlické úmluvy**, jež posílily moc šlechty. Král Jan se přestal o Čechy zajímat z hlediska státní správy, ale vnímal je jako zdroj financí.

24. 4. 1938 (80 let)

V Karlových Varech vyhlásila Sudetoněmecká strana tzv. **karlovarský program**, který obsahoval osm bodů a vycházel z jednání Konrada Henleina s Adolfem Hitlerem 28. března v Berlíně. Byl naplněním dávné snahy českých Němců rozdělit české země na českou a německou část.

28. 4. 1628 (390 let)

Vojsko generalissima **Albrechta z Valdštejna** obléhalo neúspěšně do 5. května 1628 hanzovní město Stralsund, které bylo bráněno Švédy a Skoty. Stralsund bylo jediným severoněmeckým městem, jež se díky silnému opevnění ubránilo během třicetileté války útokům Valdštejnových vojáků.

28. 4. 1948 (70 let)

Byla vydána série **znárodnovacích zákonů**. Zestátnění postihlo průmyslové a potravinářské závody, cestovní kanceláře, polygrafický průmysl, některá hostinská a potravinářská zařízení, léčebné ústavy, stavební či dopravní podniky, velkoobchody a zahraniční obchod.

29. 4. 1883 (135 let)

Došlo k **novelizaci školského zákona** z roku 1869, která byla schválena těsnou většinou. Nový školský zákon budil u veřejnosti negativní emoce, neboť byl považován za zpátečnický krok. Novela navýšila počet žáků ve třídě či snížila povinnou školní docházku z osmi na šest let.

text: Tereza Blažková (redakce@kamposesku.cz)

Mezinárodní dny, svátky a roky

DUBEN 2018			
	název	vyhlášeno	vyhlásil
1.	Mezinárodní den ptactva	1906	Konvence o ochraně užitečného ptactva
2.	Mezinárodní den dětské knihy	1967	Mezinárodní výbor pro dětskou knihu (IBBY)
	Světový den zvýšení povědomí o autismu	2007	OSN
3.	Mezinárodní den spodního prádla		
4.	Mezinárodní den proti nášlapným minám	2005	OSN
6.	Mezinárodní den sportu za rozvoj a mír	2013	OSN
7.	Světový den zdraví	1950	WHO
	Vzpomínka na genocidu ve Rwandě		OSN
8.	Mezinárodní den Romů	1990 v ČR 2001	Mezinárodní romská unie
11.	Mezinárodní den solidarity osvobození politických vězňů	v ČR 1997	
	Světový den Parkinsonovy choroby	1996	
12.	Mezinárodní den letectví a kosmonautiky	2011	OSN
14.	Světový den monitoringu diabetiků	1950	Mezinárodní federace diabetu
16.	Světový den hlasu	2002	WHO
17.	Světový den hemofilie	1998	World Federation of Hemophilia
18.	Mezinárodní den památek a sídel	1983	UNESCO
	Mezinárodní den radioamatérů	1925	IARU
19.	Světový den investičních fondů	2014	VÖIG
20.	Světový den marihuany	1971	
22.	Mezinárodní den Země	1971 v ČR 1990	USA
23.	Světový den knihy a autorského práva	1995	UNESCO
24.	Mezinárodní den skautů a skautek		
	Světový den laboratorních zvířat	1979	NAVS
25.	Světový den boje proti malárii		OSN
26.	Světový den duševního vlastnictví	2001	Světová organizace duševního vlastnictví (WIPO)
27.	Světový den grafiky	1963	Mezinárodní rada organizace grafického designu
	Světový den tapírů		
28.	Světový den bezpečnosti a ochrany zdraví při práci		Mezinárodní organizace práce (ILO)
29.	Mezinárodní den tance	1982	Mezinárodní divadelní ústav
	Mezinárodní den obětí chemických válek	2005	OSN
	Mezinárodní den imunologie	2005	IUIS
30.	Mezinárodní den jazzu	2011	UNESCO

Nejsem „zpovynkaný Pražan“

Bydlím v Seifertově ulici na pražském Žižkově, dokonce v bytě Jaroslava Seiferta, dlouhých 36 let. Že se na Žižkově nežilo nikdy poklidně, člověka zocelí a udržuje ve střehu. Ale nikdy se ještě nestalo, že by na „Seifertce“ kolabovala doprava a bydlení tu připomínalo hlučnou noclehárnu na začouzeném parkovišti.

Nepotěšila mě tedy paní primátorka Krnáčová výrokem: „Myslím, že Pražané jsou trochu zpovynkaní s dopravou, protože když jsem v zahraničí a čekám deset minut v zácpě, tak v Praze už by bylo povstání a skandál.“ Pravda je, že v první dny tu tramvaje i auta nabírala zpoždění v řádu desítek minut. Lidé

se valili ulicí do práce raději pěšky a dopravu musela řídit policie. A řidiči? Škoda mluvit. Nemyslím si, že jsem zpovynkaný (rozmazlený, zhýčkaný). Jen vidím problém tam, kde vznikl. Když se magistrát rozhodl uzavřít z důvodu oprav Husitskou ulici, svedl tím dopravu do ulice Seifertova, která také ústí do nejsložitější křižovatky v Praze u Bulhara. Krátce po svém vyjádření se paní primátorka opravila: „Hovořila jsem o stání v kolonách a srovnávala Prahu s jinými velkými městy. Chápu, že jsou lidé rozčilení kvůli uzavírkám, a to vyjádření bylo nešťastné. Omlouvám se všem, koho se ten výrok dotkl.“ Mě tedy ano.

-lgs-

foto © autor

Valdek (60 let)

Zřícenina gotického hradu ze 13. století byla v roce 1958 prohlášena kulturní památkou. Dnes je hrad nepřístupný a čeká na rekonstrukci.

Dlouhá léta byl součástí vojenského újezdu, a tudíž oficiálně nepřístupný. Nyní je ještě v majetku státu, ale uvažuje se o jeho převodu na obec Chaloupky. Ta má v plánu provést nejnnutnější rekonstrukce a hrad opět zpřístupnit. Jde o významné středověké sídlo, jež začalo počátkem 17. století pustnout. Dochovaly se rozsáhlé části opevnění, věž a zbytky renesančně upraveného paláce ze 16. století. Nejvýznamnějším rodem, který hrad vlastnil, byli Zajícové z Valdeka. Byli větví rodu Buziců, jejichž praprotcem měl být bájný Bivoj. Jejich hlavním sídlem se v 15. století stal hrad Hazmburk a od té doby si říkali Zajícové z Hazmburka. Poblíž dnešního Zaječova založili klášter Svata Dobrotivá, první augustiniánský klášter v Čechách. Hrad byl od první poloviny 19. století oblíbeným cílem obrozenců a prvních

turistů. V této době jej navštívili například Božena Němcová nebo Karel Hynek Mácha. Až do 30. let 20. století byl hrad v majetku rodiny Hanavských, majitelů nedalekého zámku Hořovice a též komárovských železáren. V Praze na Letné dodnes stojí Hanavský pavilon coby upomínka na jejich podnikání s litinou jak užitkovou, tak uměleckou.

Pavel Edvard Vančura

Letecký snímek hradu

foto © Wikimedia Commons

Pax et Bonum

Kapucíni v Čechách, na Moravě a ve Slezsku 1618–2018

Od 6. dubna mohou návštěvníci pražské Lorety zhlédnout novou sezonní výstavu, zaměřenou tentokrát na historii Řádu menších bratří kapucínů. Kapucíni jsou nejmladší odnoží tzv. františkánské rodiny, tedy církevních řádů, které žijí podle řehole sv. Františka z Assisi.

Do Čech přišli první bratři už v roce 1599, ale teprve roku 1618 byla ustanovena Česko-rakouská provincie, tedy první samosprávný celek řádu na našem území, jehož 400. výročí vzniku si letos připomínáme.

Znak františkánských řádů po staletí nese dvojici zkřížených paží, paži Kristovu a paži

sv. Františka, které společně nesou kříž. Františkánským heslem je latinské „Pax et Bonum“, tedy „Pokoj a dobro“, prosté poselství nesoucí radostnou zvěst evangelia. Výstava chce přiblížit veřejnosti šíři působení řádu od počátku 17. století až do dnešních dní. Přestavuje kapucíny jako burcující misionáře, nadané kazatele, diplomaty,

vyhledávané zpovědníky. Kapucíny jako žádané vojenské kaplany na bitevních polích doby barokní, ale také kapucíny v uniformách druhé světové války. Kapucíny, kteří obětavě pečovali o nemocné v době morových epidemií, kapucíny věnující se nejrůznějším charitativním projektům. Aby výstava mohla být skutečně vizuálním projektem, vystavena je řada uměleckých děl spojených s historií řádu, která odrážejí kapucínskou identitu i typické projevy spirituality a apoštolátu. Výstava nabízí také souhrnný pohled na všechna místa na území ČR, kde kapucíni v průběhu dějin působili.

www.loreta.cz

- 1) Portrét P. Emericha Sinelliho, kapucína a vídeňského biskupa, olejomalba na plátně, dat. 1681
- 2) Grafický list ze souboru Flores Seraphici, mědiryt, 1. polovina 17. století
- 3) Obraz milostné Madony z Maria Sorg (Mariánská u Jáchymova), dnes již neexistujícího poutního místa, které kapucíni spravovali, olejomalba na plátně, 1. polovina 18. století

Byl da Vinci v Praze?

Lidstvo se už po celé generace ptá, stvořil da Vinci robota, když jeho jiné objevy natolik předběhly svou dobu? Leonardo bezesporu patří mezi neznámější umělce, přestože jeho záběr byl mnohem širší. Ideál renesančního člověka, vzdělaný, geniální, který pro vědění klidně překročil i církevní zákony.

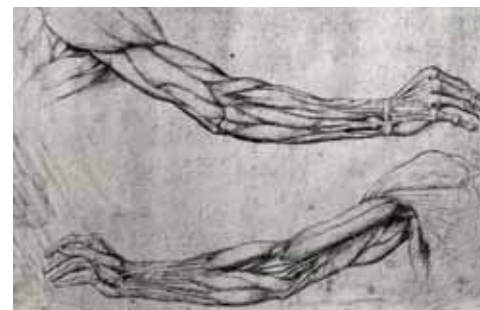
Málo se už ví, že jej podobně jako létání fascinovala i lidská anatomie. Koncem roku 1513 žil v Římě a díky papežskému povolení tu mohl provádět pitvy v nemocnici Santo Spirito, v těsném sousedství Vatikánu. Řada badatelů tvrdí, že se jednalo o závěrečnou fázi jeho výzkumů. Ale není to pravda. Další pitvy na lidech mu papež zkrátka zakázal, protože Leonardovy závěry nebyly v souladu s církevní doktrínou o božském původu lidské duše.

Není divu, že šel raději církvi z očí. Dříve však, než roku 1516 přijal pozvání francouzského krále

Socha Leonarda da Vinci, Galleria degli Uffizi, Florencie

Františka I. z Valois, dostal pozvání, o kterém se nám ani nesnilo. Rok a půl před smrtí krále Vladislava Jagellonského (1516) vládl v Čechách Zdeněk Lev z Rožmitálu, nejvyšší purkrabí Českého království. Současníky byl popisován jako muž zpurný, lakotný, který žil životem renesančního velmože a kladl důraz na reprezentaci dvorským uměním. Historiky je považován za nejvýznamnějšího donátora umění jagellonské doby. Dobře mu byl znám Leonardův malířský věhlas a stejně tak jeho spory s církví. Jeho ego tak svitla naděje získat pro sebe největšího umělce té doby.

Skica nalezená v archivu Nemocnice na Františku

Obsah pozvání je nejasný, ale podle zápisu v účetní knize jej podpořil jáchymovským stříbrem, což stačilo. Podle dalších dvou dokladů, nepřímých, Leonardo přicestoval do Prahy někdy v polovině dubna 1515. První hovoří o ubytování italského hosta v Ludvíkově paláci v jižní části Starého královského paláce Pražského hradu. Není náhoda, že se jednalo o první stavbu v Praze v čistě renesančním slohu, podle návrhů Benedikta Rieida (1485). Druhým dokladem o jeho přítomnosti v Praze je skica „neznámého autora“, jež byla nalezena v archivu Nemocnice na Františku (lékařská péče je tu poskytována nepřetržitě od 14. století). Tato skica až nápadně připomíná studii pohybu lidské ruky, jež je podobná té, kterou Leonardo nakreslil v Římě v roce 1513. Věřím, že se podaří badatelům objevit i přímé doklady o Leonardově přítomnosti v Praze.

Luděk Sládek

Přijďte do Lysé nad Labem, zúčastněte se připravovaných akcí

- 12.–15. 4. REGIONY ČR, ELEGANCE AVANGARDA, NARCIS (výstavy na Výstavišti v LnL)
 14. 4. 10. ŘEMESLNÝ JARMARK V LYSÉ NAD LABEM (trhy na náměstí Bedřicha Hrozného)
 14. 4. LUBOMÍR BRABEC, JUBILEJNÍ KONCERTNÍ TURNÉ (koncert v Městském kině v LnL)
 21.–22. 4. MISTROVSTVÍ ČR MUŽŮ, ŽEN, PÁRŮ A MASTERS V KULTURISTICE, PHYSIQUE, BODYFITNESS A BIKINY FITNESS 2018 (soutěž na Výstavišti v LnL)
 5. 5. KONCERT HANY ZAGOROVÉ A PETRA REZKA (koncert na Výstavišti v LnL)
 5. 5. 140 LET VÝROČÍ VZNIKU SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ V LYSÉ NAD LABEM (kulturní akce na Výstavišti v LnL)
 12. 5. KONCERT PRAGUE CELLO QUARTET (benefiční koncert v kostele Narození sv. Jana Křtitele)
 12.–15. 5. KVĚTY A FESTIVAL VĚŠTĚNÍ (výstavy na Výstavišti v LnL)
 19. 5. KATAPULT (koncert v letním kině v LnL)
 23.–27. 5. NATURA VIVA (výstava na Výstavišti v LnL)
 25.–26. 5. MĚSTSKÉ SLAVNOSTI LYSÁ ŽIJE 2018 (areál zámeckého parku LnL a okolí)
 26.–27. 5. MEMORIAL JIŘÍHO VEJLUPKA (tradiční závody celorepublikového významu u řeky Labe v LnL)
 2. 6. SLAVNOSTI LABE (18. ročník akce pořádané u řeky Labe v LnL)
 4. 6. JAROSLAV SVĚCENÝ (koncert v Městském kině v LnL)
 14. 6. BUBENICKÁ SHOW (vstoupení bubeníků v Městském kině v LnL)
 17. 6. POHÁDKOVÁ CESTA (akce pro děti v Zámeckém parku v LnL)
 21. 6. RŮŽOVÁ ZAHRADEK, LÁZEŇSKÝ VELETRH, SENIOR, ŠIKOVNÉ RUCE NAŠICH SENIORŮ (výstavy na Výstavišti v LnL)

Městský úřad Lysá nad Labem
 Husovo náměstí 23/1
 289 22 Lysá nad Labem
 tel.: +420 325 510 242
 www.mestolyasa.cz

Hlaváč černoústý (*Neogobius melanostomus*)

Pohromou Polabí je hlaváč

Rozumějte správně, řeč je o hlaváči černoústém, latinsky *Neogobius melanostomus*. Dolní tok řeky Labe a Polabí zaplavila jeho populace, která se k nám dostala nejspíš díky lodní dopravě, kdy se na lodních trupech přichytily jeho jikry.

Hlaváč černoústý je neobvykle odolný rybí druh a jeho domovinou jsou pobřeží Černého a Azovského moře. Odtud se rozšířil do okolních řek a díky tomu, že je schopen obývat místa jak se slanou, tak i brakickou nebo sladkou vodou, jeho šíření je velkým problémem. Přestože dorůstá jen asi 20 cm, jeho agresivita je zásadním předpokladem jeho migračních schopností. Je také velice odolným druhem, který snáší teplotní výkyvy

i nedostatek kyslíku. Do jeho jídelníčku patří menší organismy, měkkýši, korýši, larvy a odrostlejší jedinci, hubí rybí jikry i menší ryby. Rybáři odevzdávají připouštějí, že Labe v několika letech čeká jeho masivní osídlování. Budoucnost Labe s hlaváčem černoústým nemůže nikdo odhadnout. Zkušenosti ze zahraničí ale hovoří jasnou řečí. Proto pozor na hlaváče!

Alois Rula

foto © Wikimedia Commons

TURIST PROPAG

soutěžní přehlídka turisticko propagačních materiálů

3. ROČNÍK

12. – 15. 4. 2018

Výstaviště Lysá nad Labem

soutěž proběhne v rámci veletrhu cestovního ruchu REGIONY ČESKÉ REPUBLIKY

PARTNEŘI SOUTĚŽE

www.turistpropag.cz

SOUTĚŽNÍ KATEGORIE:

O turistickou informaci roku 2018

Trhací mapy • Mapy měst a regionů • Turistický průvodce • Propagační leták • PR materiály • Publikace • Turistické noviny • Slevové karty • Nástěnné, stolní a kapselní kalendáře • Tištěné katalogy cestovních kanceláří a agentur • Propagační leták ubytovacího zařízení • Mobilní aplikace pro cestovní ruch • Propagační spot

Zpravodaj roku 2018

Zpravodaje měst a obcí

Během soutěžní přehlídky budou probíhat „tematické semináře“ na téma cestovního ruchu.

Majestátní hrad Karlštejn

Karlštejn v sezoně 2018

Hrad je přístupný v dubnu od 9.30 do 17 hod. v rámci 1. návštěvního okruhu. Navštívit můžete soukromé a reprezentační prostory Karla IV. v Císařském paláci a Mariánské věži. Na konci prohlídky můžete navštívit prodejnu upomínkových předmětů v tzv. Července anebo areál hradní studně.

Kostel Panny Marie

Vstupné 2018: dospělí 190 Kč | děti, studenti a senioři nad 65 let 130 Kč | rodinné 510 Kč (rodiče s 1–3 dětmi)

Na co se můžete těšit:

II. návštěvní okruh s kaplí sv. Kříže bude otevřen od 1. 5. do 31. 10. Rezervace nutná.

Karlštejnský poklad – PRODLOUŽENO – výstava je rozšířena o rekonstrukci slavnostního stolu pro

císaře Karla IV. při jeho poslední návštěvě Paříže roku 1378.

Edukační program „Kaple svatého Kříže“ určený žákům základních škol probíhá v červnu a září, úterý–pátek, 9 a 9.45 hod. Rezervace nutná. Vstupné 120 Kč.

Doporučené akce:

16. 6. narozeninový koncert Heleny Vondráčkové

23. 6. koncert skupiny Klíč

20.–21. 7. Ať žije král, ať žije císař (noční prohlídky) | 19–22 hod. / každých 30 min. | rezervace nutná, vstupné 250 Kč

červenec–srpen Večerní putování hradem s překvapením | středy | 20, 20.30 a 21 hod. | rezervace nutná, vstupné 210 Kč

25. 8. Hradozámecká noc – Po stopách Karlštejnských zločinů v průběhu staletí (promítání filmu Noc na Karlštejně na nádvoří hradu)

29.–30. 9. XXII. karlštejnské vinobraní

říjen zpřístupnění 13. komnaty

15. 12. Česká mše vánoční | 17 a 19 hod.

27. 12. vánoční koncert Štěpánské koledování (skupina CHAIRE)

Správa státního hradu Karlštejn
rezervace: tel.: +420 311 681 617
e-mail: rezervace.karlstejn@npu.cz
www.hrad-karlstejn.cz

ROZHLEDNA VODÁRNA KOLÍN

NA VÝLET S VÝHLEDEM

Stavba věžového vodojemu byla dokončena v roce 1930 podle projektu Ing. Hráského a F. Jandy. V roce 2010 byla vodárenská věž prohlášena Ministerstvem kultury za nemovitou kulturní památku.

V letech 2014–2015 město Kolín realizovalo rekonstrukci. Nyní bývalá vodárna slouží jako veřejně přístupná rozhledna, která kromě samotného výhledu nabízí turistům tematicky zaměřené expozice.

OTEVÍRACÍ DOBA

KVĚTEN – ZÁŘÍ: út–ne 09–18

ŘÍJEN, DUBEN: út–ne 10–16

LISTOPAD – BŘEZEN: pá–ne 10–16

www.vodarnakolin.cz / vodarna@mukolin.cz

Hrnčířské slavnosti na zámku Nelahozeves

21. - 22. 4. 2018, 9 - 17 hodin

PROGRAM

- Jízda parní lokomotivou
- Kapely Pozdní sběr a Frajeři z galerky
- Jarmark s řemeslnými stánky
- Animační program s princeznou Polyxenou
- Workshop se stavebnicí Seva a mnoho dalšího

Více na
www.lobkowicz.com

Pozvánka do Poděbrad

Poděbrady, které leží jen 50 km východně od Prahy, mají v samotném srdci zámek, kolonádu a rozlehlý park s unikátními květinovými hodinami.

Toto moderní lázeňské město nabízí svým návštěvníkům nejen léčebné procedury a wellness pobyty, ale také spoustu aktivit pro volný čas. Kromě lázeňských hostů navštěvují Poděbrady v poslední době zejména cyklisté a vyznavači in-line bruslení. Po obou březích Labe mají k dispozici nenáročnou cyklotrasu, které je zavedou například do Nymburka nebo na soutok Labe a Cidliny a dále až do Libice. Děti nadchne projížďka turistickým vláčkem, plavba parníkem a v neposlední řadě také ochutnávka výborné zmrzliny, oplatek a Poděbradky. Pěší návštěvníky bezpochyby potěší

příjemné procházky lužními lesy, na své si zde přijdou i milovníci historie.

Až tedy začnete plánovat letošní výlety a dovolené, určitě nezapomeňte na střední Polabí a půvabné město Poděbrady. Vedle lázeňských služeb a aktivního pohybu nabízí i bohatý kulturní, sportovní a společenský program, kde si svůj „šálek kávy“ najde jistě každý.

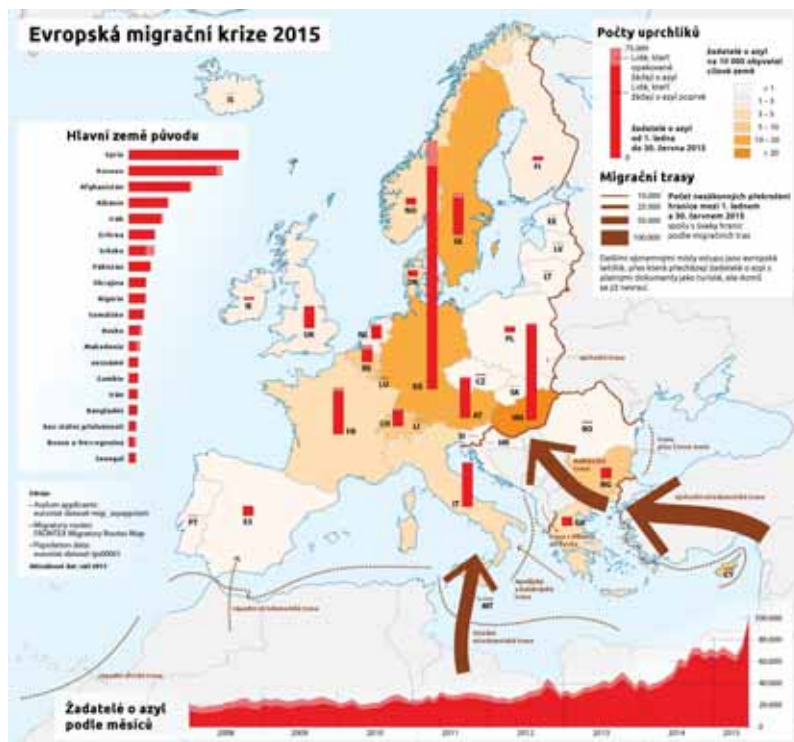
Turistické informační centrum
Jiřího náměstí 19, 290 01 Poděbrady
tel.: +420 325 511 946
e-mail: ticpodebrady@polabi.com
www.polabi.com

Turistika v krátké české budoucnosti

Veletrh cestovního ruchu ITB Berlín, který je tradičně místem nových trendů v oboru, počtily svou přítomností také představitelé Evropské komise. Předložili zde návrh opatření týkajících se národních turistických centrál zemí, které jsou součástí Evropské unie a schengenského prostoru.

S příspěvkem vystoupila místopředsdkyně Evropské komise a zdůraznila význam cestovního ruchu a jeho místo v plánovaných investicích z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Zvláště zdůraznila uchování, ochranu, propagaci a rozvoj přírodního nebo kulturního dědictví. Projekt by měl přispět k řešení složitosti migrační politiky v rámci EU.

Hlavní migrační trasy a žadatelé o azyl (1. 1. – 30. 6. 2015)

Obecně doporučila, se zvláštním důrazem na země V4, aby každá z těchto čtyř zemí zřídila národní, státem financovanou příjezdovou cestovní kancelář. Ve spolupráci s národní turistickou centrálou by se měla vytipovat vhodná místa k návštěvě. Z fondu EU má jít na tyto výdaje až pět miliard EUR.

Cílem projektu je oslovit neevropské obyvatel EU a následně jim v roce 2019 umožnit procestovat, poznat a multikulturně pozvednout i takové země, které si nevybrali za cíl své migrace. Evropská komise nám ukládá v rámci národních centrál sestavit pracovní tým, který by byl schopen v co nejkratší době zajistit pro destinační agentury cestovního ruchu semináře o tomto projektu. Předběžně byla za cílová místa vybrána řada našich měst, významné památky, 12 míst UNESCO, krajské národopisné expozice a další. Součástí projektu mají být například informační panely v pro nás exotických jazycích, jako je arabština, nebo muslimské modlitebny u dálnic či hlavních silničních tahů. Předběžně se také uvažuje, že ve vybraných cílových objektech dojde k zákazu konzumace alkoholu. Tento postup, pokud se opravdu realizuje, má přispět ke zvýšení návštěvnosti a oblíbenosti České republiky u zahraničních turistů. Jak to budou vnímat turisté-migranti, nevím, a jak obyvatelé a turisté domácí, už vůbec netuším.

Templáři v Čechách a na Moravě (asi 785 let)

Řád templářů, celým názvem Chudí rytíři Krista a Šalomounova chrámu (Rytíři templu), byl patrně nejmocnějším křesťanským rytířským řádem středověku. Rovnat se s nimi mohli pouze johanité nebo řád německých rytířů. Řád pravděpodobně založený roku 1120 v souvislosti s první křížovou výpravou do Svaté země (1096–1099) byl zrušen papežskou bulou roku 1312, jako nepotřebný a kacířský.

Do Čech a na Moravu přišli templáři asi 60 let po johanitech a přibližně 30 let po německých rytířích. Někdy ve 30. letech 13. století, snad roku

1232. Přesto si během svého asi osmdesátiletého působení u nás stačili vybudovat čtyři komendy – v Uhříněvsi, Jamolicích, Čejkovicích a hrad Templštein – a získat rozsáhlé majetky.

V Praze vlastnili na Starém Městě kostel sv. Vavřince s okolními domy. V Uhříněvsi u Prahy měli komendu, ale kdy se tu usadili, nevíme. Jejich přítomnost připomíná jen dnešní městský znak Uhříněvsi. **Na Moravě** je jejich přítomnost zmapována o něco lépe. První nepřímá zmínka o nich pochází z roku 1241 v souvislosti s vpádem Tatarů

do Slezska, bitvou u Lehnice a následným tažením přes Moravu do Uher. Tato událost se týká komendy v **Čejkovicích**. Dokladem o přítomnosti templářů jsou také listiny z roku 1242. Podle nich daroval Bohuslav z Bukova templářskému řádu se sídlem v Jamolicích osadu Olší za to, že mu templář Kuno v bitvě s Tatary zachránil život. V listině vydané ve Znojmě roku 1298 se dozvídáme, že jamoličtí bratři se přestěhovali na nově vybudovaný hrad **Templštein** (Templštýn) nedaleko Jamolic. Komenda v **Čejkovicích** byla nejvýznamnější z majetku templářů u nás. Její stavbu tu započali templáři asi ve 40. letech 13. století. Ve stejném období byla také vydána listina břeclavského úředního knížete Oldřicha, který v ní zmiňuje svůj dar čtyř usedlostí v Rakvicích templářům v Čejkovicích.

Moc a bohatství řádu se ale staly trnem v oku světským vladařům, které vedl francouzský král Filip IV. Sličný. Navíc templáři nepodléhali nikomu, pouze papeži. Když papež Klement V. vyslyšel Filipovy požadavky o exkomunikaci templářů, začalo v pátek ráno 13. 10. 1307 (odtud prý smolný pátek třináctého) rozsáhlé zatýkání templářů. Nejen ve Francii, ale za nařízení papeže k němu mělo dojít i pod taktovkou evropských panovníků. Nařízení se ale setkalo jen s malým ohlasem. V našem případě Jindřich Korutanský, český král (1306 a 1307–1310), měl úplně jiné starosti.

-lgs-

foto © Wikimedia Commons

TRAVELFEST

Veletrh cestovního ruchu
13.–14. dubna 2018
Výstaviště České Budějovice

Travelfest je veletrh cestovního ruchu, který vytváří prostor k setkání cestovatelů, dovolenkářů, milovníků kulturních akcí a všech, co stále hledají nové nápady, kam vyrazit.

Pro cestovatele a dovolenkáře

- 388 m² tipů na výlety a dovolenou
- Překonání rekordu se zápisem do Guinnessovy knihy o největší dort, který bude pro každého návštěvníka ZDARMA k ochutnání
- Soutěže o hodnotné ceny – zájezdy, elektronika, dárkové poukazy
- Zábavní koutek pro nejmenší

Dětská sobota

- Celodenní doprovodný program
- Aktivity pro děti i rodiče
- Divadélka
- Soutěže
- Skákačí hrad

Travelfest probíhá současně
s jarním festivalem Gastrofest

www.travelfest.cz

MUZEUM STŘEDNÍHO POOTAVÍ
STRAKONICE

Muzeum středního Pootaví Strakonice

Muzeum, které sídlí v prostorách strakonického hradu, letos otevře návštěvníkům své expozice naposledy „ve starém kabátě“. Čeká ho totiž kompletní a zasloužená rekonstrukce všech vnitřních prostor. Pokud máte zájem vidět stávající expozice tak, jak vznikly v 70. a 80. letech 20. století, máte jedinečnou příležitost. Hrad bude otevřen od 4. dubna do 30. června 2018, pak se na tři roky pro veřejnost uzavře.

navštívit můžete: expozice dud a dudáctví; motocykly a zbraně značky ČZ; historii výroby fezů; kapitulní síň s ambitem; vyhlídkovou věž Rumpál

otevřeno

duben–květen | úterý–neděle | 9–16 hod.

červen | denně | 9–17 hod.

Vodní mlýn Hoslovic

Unikátní, více než 400 let starý vodní mlýn na horní vodu se nachází 17 km od Strakonice, v obci Hoslovic. V průběhu sezony jsou pro návštěvníky připraveny tradiční řemeslné akce s pečením chleba.

- 28. 4. Přišlo jaro do vsi...
- 19. 5. Z bylinkového hrnečku
- 16. 6. Domácnost paní mlynářky
- 21. 7. Dětský den
- 18. 8. Posečeno, sklizeno
- 22. 9. Jak se dělá řemeslo
- 27. 10. Podzim pana mlynáře

otevřeno

duben–květen, září–říjen | úterý–neděle | 9–16 hod.

červen–srpen | denně | 9–17 hod.

tel.: +420 380 422 608

e-mail: informace@muzeum-st.cz

mlyn@muzeum-st.cz

www.muzeum-strakonice.cz

Vodní mlýn
Hoslovic

Připomenutí výročí osvětlení (131 let)

Veřejné osvětlení znala již antická města a po jejich vzoru i velká města islámského středověku či evropská. Hořící pochodně, oheň v železných klecích, olejové lampy, to vše bylo ale velkým nebezpečím. Až osvětlení plynové přineslo trochu klid.

Původní mlýn z roku 1551, přestavěn na elektrárnu

Jakmile ale P. N. Jablůček vynalezl a F. Křižík zdokonalil obloukovou lampu, přichází éra osvětlení elektrického. A když roku 1879 sestrojil Edison vakuovou žárovku, začaly se dít věci. Jako první město u nás, přesně před 131 lety, zavedl elektrické osvětlení v březnu 1887 Jindřichův Hradec. Jednalo se o 17 žárovek na náměstí a v Panské ulici. Druhý

Náhon

byl Písek a třetí Praha. Jindřichův Hradec tak získal nebývalé prvenství, které je dokladem velké osvícenosti jeho obyvatel.

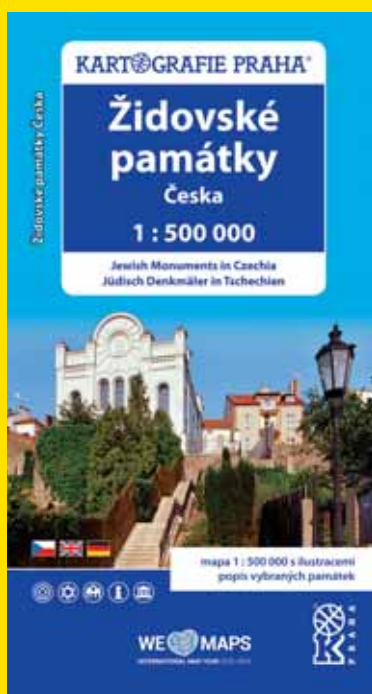
-lgs-

Pamětní deska na původním mlýnu, pozdější elektrárně

foto © Město Jindřichův Hradec

KARTOGRAFIE PRAHA®

V synagoze v Rakovníku sídlí významná středočeská galerie. Napište, ve kterém století byla synagoga postavena a jméno malíře, po kterém je galerie pojmenovaná.

www.kartografie.cz

Své odpovědi nám pošlete do 15. dubna z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Tři autoři správných odpovědí obdrží mapy věnované vydavatelstvím Kartografie PRAHA, a.s.

Státní hrad a zámek Jindřichův Hradec

Zahájení jarní sezony 2018 v Jindřichově Hradci

Brány většiny památkových objektů v Jindřichově Hradci se otevrou návštěvníkům od dubna. Některé objekty využijí probíhajících velikonočních svátků a pro návštěvníky budou k dispozici již od Velkého pátku, 30. března.

Státní hrad a zámek Jindřichův Hradec bude jedním z objektů, který si nenechá Velikonoce ujít. Dle úspěšné tradice posledních let budou návštěvníci moci navštívit I. prohlídkovou trasu Adamovo stavení bez vedených prohlídek, v interiérech trasy A bude navíc nainstalována zvláštní **výstava zvaná „Splášená vejce“**. Nabízené individuální prohlídky mohou také více ocenit návštěvníci s malými dětmi, které při prohlídce nebude „zdržovat“ výklad průvodce. Průvodci budou ovšem v interiérech zámku přítomni, připraveni odpovídat na otázky, a návštěvníci si v rámci otevírací doby budou moci procházet trasu vlastním tempem. Prohlídková trasa A – Adamovo

stavení se dočkala větších i menších změn. Mladším pokojům představujícím zdejší působení posledních šlechtických majitelů, rodiny Černínů, byl navrácen jejich zdokumentovaný vzhled z přelomu 19. a 20. století.

Také **Výstavní dům Stará radnice** pro sezonu 2018 připravil hned dvě novinky ve svých expozicích. Letošní **expozice městské galerie „Pohádky nejen na večer“ TRNKOVÝ SVĚT** bude tvůrčí možností pro děti nakreslit si vlastní ilustrace k promítaným Trnkovým Starým pověstem českým či k Princí Bajajovi nebo si vyrobit papírovou loutku z pohádky o Perníkové chaloupce nebo Červené Karkulce. **Expozice JHMD: Železnice hrou bude rozšířena o kolejiště ve velikosti H0 (měřítko 1 : 87)**. Jedná se o divácky atraktivní kolejiště, na kterém může návštěvník postupně objevovat nové scenérie a nová zákoutí, a přitom si vychutnávat rozmanitý železniční provoz. Stará radnice otevírá pro návštěvníky 1. dubna.

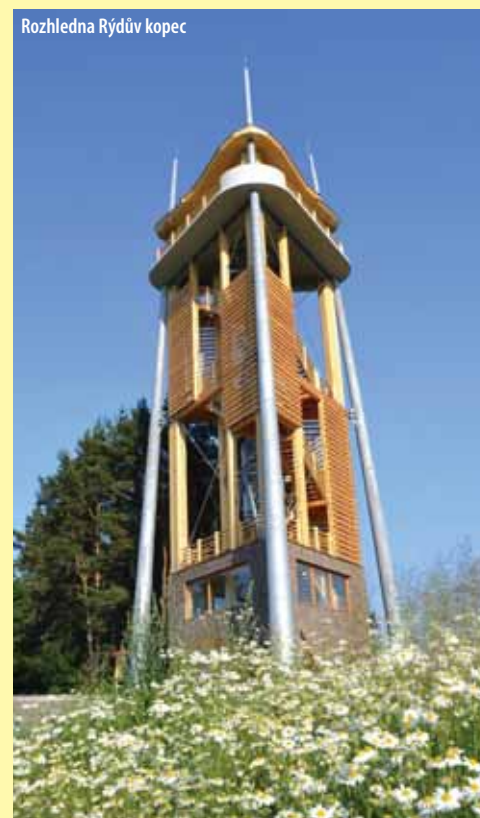
I v Domě gobelínů a Muzeu fotografie a moderních obrazových médií se chystají na své první jarní návštěvníky. **Dům gobelínů**. Největším lákadlem letošní sezony bude velká výstava věnovaná výtvarnici Jaroslavě Pešicové. Zájemcům o textilní řemesla bude v průběhu roku k dispozici 16 workshopů,

Hudební pavilon Rondel na zámku

Kostel sv. Kateřiny v Jindřichově Hradci

Rozhledna Rýdův kopec

mezi nejžádanější patří kurz tkaní tapiserií. Jedním z témat fotografických výstav v **Muzeu fotografie a moderních obrazových médií** bude například **výstava fotografií Jana Saudka „Poezie ženské krásy“** nebo fotografie Markéty Navrátilové, jediné ženy, která fotografovala prestižní cyklistický závod Tour de France.

Od 1. dubna se návštěvníkům znovu otevře možnost výstupu na **rozhlednu Rýdův kopec**, která se nachází za obcí Děbolín, cca 6 km od Jindřichova Hradce. K rozhledně se můžete z Jindřichova Hradce vydat po cyklotrase Greenway Praha–Vídeň nebo pěšky po červené turistické značce.

TIP NA AKCI

19. května: Přes kopec na Hradec aneb Jindřichohradecký pedál – cyklistický výšlap pro celou rodinu s možností výhry hlavní ceny – jízdního kola.

Infocentrum Jindřichův Hradec
www.infocentrum.jh.cz

Tábor vstupuje do sezony

Víte, kolik je na území Tábora národních kulturních památek? A už jste navštívili i tu nejnovější – poutní kostel Klokoty? K tomuto malebnému místu s ambity porostlými růžemi a zvonkohrou s nejstarším zvonem z roku 1508 se pojí hned několik legend. Tou nejznámější je zjevení Panny Marie pasáčkům u klokotského pramene na Dobré Vodě. Méně známou je legenda o obrazu Panny Marie Klokotské, který přečkal i poboření kostela během husitských válek.

Další z legend pak vypráví o Janu Nepomuckém, který měl rok před svou mučednickou smrtí kostel vysvětit. Ať už to bylo jakkoliv, genius loci se tomuto poutnímu místu upřít nedá. Klokoty prošly v loňském roce rozsáhlou rekonstrukcí a letos byly zařazeny do souboru národních kulturních památek.

Až do konce letošního roku prochází rekonstrukcí i další z tábořských kostelů – děkanský na Žižkově náměstí. **Vyhlídková věž**, která vám umožní udělat parádní snímky náměstí, zůstává

otevřená, do hlavní lodi kostela ale budete moct nahlédnout nejdříve o Vánocích. Podobné je to s **Bechyňskou bránou a věží Kotnov**, zatímco expozice Život ve středověku bude během sezony uzavřena, věž bude přístupná, ale pouze v určité termíny tak, jak to rekonstrukce objektu umožní. Poslední památkou, kterou čekají velké opravy, je **Stará radnice**, v níž se částečné omezení provozu bude týkat pouze gotického sálu, podzemní chodby i expozice Husité zůstanou přístupné. A v budoucnu se díky této rekonstrukci budete moct

podívat i do podkrovních prostor radnice. Informace o aktuální otevírací době budou zveřejňovány na webových stránkách Husitského muzea. Rekonstrukcí prochází kromě památek také **plavecký stadion**, a to do září letošního roku, pokud to ale počasí dovolí, bude už od května přístupný venkovní aquapark.

Do Tábora se vyplatí přijet nejen za památkami, ale i za sportem a kulturou, kromě řady menších akcí můžete přijet na loutkový festival nebo otevírání sezony.

28. 4. Loutkohrátky – první ročník přehlídky loutkového divadla se bude konat na malém historickém náměstí Mikuláše z Husi a nabídne poctivé loutkoherecké inscenace a zajímavý doprovodný program.

5. 5. Otevření turistické sezony v prvorepublikovém stylu – cyklovýlet, putování za pohádkou, dobové bicykly, Ondřej Havelka s Melody Makers a další.

A kolik národních kulturních památek tedy Tábor má? Celkem čtyři, přijedte si je prohlédnout!

Lidé v kostýmech

Potkáváme je při městských historických slavnostech i na starých hradech. Znojenské vinobraní, Kutnohorské stříbření, Slavnosti Zlaté stezky v Prachaticích, výročí udělení městských práv, hradní slavnosti a další oslavy. Desítky panošů, měšťanů, vlajkonošů a dam v gotických nebo renesančních kostýmech. Kdo jsou ti lidé? Ochotníci? Dobrovolníci?

Městské slavnosti bývají v kulturním kalendáři našich měst mnohdy stěžejní událostí celého roku. Výzdoby ulic, průvodů městem a doprovodného programu se účastní stovky místních i přespolních návštěvníků, stánkařů, muzikantů, šermířů. Organizátoři využijí komparsisty a obléknou je do historických oděvů. Některé kostýmy zapůjčí městské divadlo, pro větší akce se přivezou šaty z kostyméren a skladů rekvizit filmových studií na Barrandově. Vlastní výbavu mají soubory historického šermu a kapely středověké hudby. Čím větší akce, tím přísnější pravidla pro dobovou věrnost oděvů i doplňků a přesný harmonogram oslav. O každoročních Slavnostech pětileté růže v Českém Krumlově dokonce němečtí turisté tvrdí, že jsou počtem kostymovaných účastníků větší než jakákoliv podobná akce v Německu.

Část kostymovaného zástupu tvoří dobrovolníci bez nároku na finanční odměnu. Tito fanatci historie se svému koníčku věnují spoustu let. Studují zahraniční publikace o historické módě,

tráví hodiny v muzeích a galeriích, nakupují brokáty a zdobené lemy. U nás i v zahraničí existují firmy specializované na repliky historických textilií, spon, knoflíků, řetězů a dalších doplňků. Co nelze zakoupit, to je nutné vyrobit si doma. Šlechtické kostýmy, zejména ty renesanční, které bývají zdobnější a rozmařilejší než gotické, stojí jen na materiálu desítky tisíc korun. K tomu připočteme spoustu hodin šití, zkoušení a úprav. Je to zvláštní koníček a zvláštní lidé. Ve svých kostýmech se pak vystavují na slavnostech po celé republice.

Při řazení průvodu bývá dost času pozdravit přátele a pochválit detaily v provedení kostýmu. Zaslýchnete různé hlášky. „V novém bytě jsem si nechala dát čtyři metry vestavěných skříní. To víte, čtyřicet ramínek gotiky a renesance se mi už nikam nevešlo,“ směje se fešanda ve středních letech. „Jak tak koukám, vy děláte u stejné šperkařky jako já,“ zírá renesanční švihák překvapeně na skostnou brož své známé. „Tyhle škrobené límce se dostaly do Francie už před rokem 1550, měly je dámy

z doprovodu Kateřiny Medicejské, je to na obraze od Bronzina, co visí v paláci Pitti ve Florencii,“ začíná odborná debata opodál.

Některé postavy historických slavností se už „mezi svými“ staly téměř legendou. Organizováním, radami i osobní účastí přispívají ke zdárnému průběhu akcí už drahně let. Třeba nedávno zesnula paní Ludmila Knollová, přezdívaná Hraběnka. Anebo Zdeněk Krajíček, proslulý svými květnatými projevy, převlečen za císaře Karla IV. nebo Petra Voka z Rožmberka. Další osobnosti vyrůstají mezi mladými. Domácí i zahraniční turisté budou mít postaráno o zážitky i v příštích letech.

Aleš Krejčí

Královské Café

Mariánské Lázně oplývají nezaměnitelnou atmosférou poklidu. Léčivé prameny, nádherné parky a krásné hotely zde doplňují i příjemné kavárny. K těm nejhezčím, které svým stylem navíc upomínají na slavné období lázní z dob vlády císaře Františka Josefa, patří Café Imperial.

Vznosný styl kavárny je dán celkovým laďením interiérů královského hotelu Danubius Health Spa Resort Imperial **** Superior, který má nádherný výhled na hlavní park západočeských lázní. Hotel byl postaven na místě původního léčebného domu s názvem Kaiser von Österreich. Společně s novým léčebným oddělením, spa centrem Neapol a historickým lázeňským resortem Hvězda tvoří Imperial královské trio – dokonalou destinaci pro lázeňskou dovolenou. Café Imperial už při příchodu okouzlí noblesou. Barevnost prostoru dorovná kontrastní ebennově hnědá na moderním nábytku s historizujícími prvky. Skvělou atmosféru prostoru a vynikající chuť nápojů a zákusků doplňují v Café Imperial pravidelné taneční a pěvecké večery. Na takové příjemné chvíle se pak dlouho nezapomíná.

www.danubiushotels.com

Olympic Palace – luxusní péče v luxusním hotelu

Karlovy Vary skýtají v jakémkoli ročním období okouzující příležitost k odpočinku a ozdravení. Aby zdejší léčebné kúry dosáhly co nejlepších výsledků, je dobré dbát i na komfortní ubytování s vynikající úrovní služeb, přátelskou atmosférou a individuálním přístupem.

Budova hotelu Olympic Palace kráší historickou zástavbu ulice s příznačným názvem Zámecký vrch už od roku 1910. Vedle 58 klimatizovaných vkusně zařízených pokojů zde najdete také rozsáhlé balneocentrum s wellness a kardio centrem,

bazénem, solnou jeskyní či kosmetickým salonem. Památkově chráněná budova však nabízí i vynikající kuchyni a příjemné posezení v restauraci Amadeus a Lobby baru Sebastian. Prosvětlená restaurace Amadeus v secesním stylu je vynikajícím prostředím pro vychutnání poctivě připravených pokrmů z nejlepších regionálních produktů, čerstvé zeleniny, ovoce a superpotravin. Originální pokrmy a dezerty, ale především vynikající káva, likéry a vína lze vychutnat také v Lobby baru Sebastian, kde se přenesete do prostředí anglického klubu gentlemanů. Chloubou hotelu je luxusní Hera Spa Center, které na ploše více než 800 m² nabízí komplexní nabídku lázeňských procedur.

www.olympic-palace.cz

Zdraví z očistné kúry Villy Ritter

Návštěvníci Karlových Varů mohou pocítit příznivý účinek očistných kúr na vlastní kůži v unikátním Detox hotelu Villa Ritter. Velkou předností zařízení je celostní přístup k očistě organismu, a to včetně vitariánské RAW stravy podávané v hotelové restauraci Vitariana.

Hotel se nachází v klidné části proslulého lázeňského města ve čtvrti West End. V blízkosti lesa a zároveň v dostupné vzdálenosti od centra Karlových Varů nabízí hotel hned několik jedinečných programů, které pomohou z těla odstranit škodlivé látky. Zaměřením na zdraví člověka pojí Villu Ritter s mnoha dalšími podobně zaměřenými zařízeními ve světě. Působná stavba vily v sobě však skrývá i nově zrekonstruované a bohatě vybavené balneologické centrum s bazénem, saunami a vířivkou. V hotelu se také nachází jediná vitariánská restaurace v Karlových Varech s novým názvem VITARIANA. Specializací celého zařízení na očistu organismu dokládá unikátní škála detoxikačních

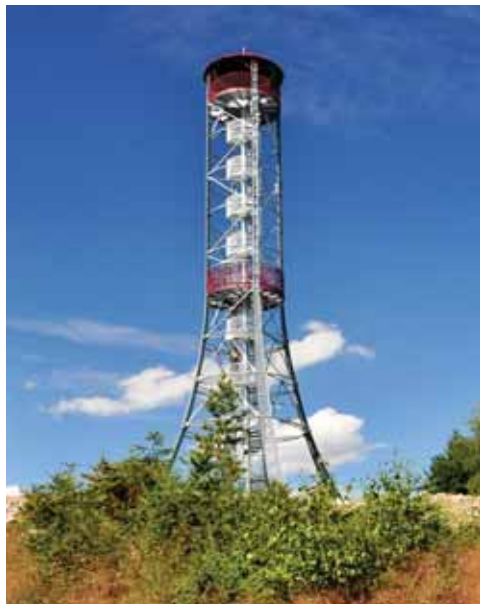
programů i koncepce celostního přístupu ke zdraví člověka. Hoteloví hosté mají možnost absolvovat plnohodnotné denní očistné kúry na 10, 14 či 21 dnů nebo tři druhy zkrácených sedmidenních specializovaných programů.

www.villaritter.com

Jarní Rokycany zvou

Rokycany v Plzeňském kraji žijí turistickým ruchem po celý rok. A jinak je tomu na jaře. Jarní období doslova vybízí k výletům, tak proč se nevydat do Rokycan, kde se chystá hned několik zajímavých akcí.

Začneme 5. května, kdy si v Rokycanech připomeneme konec druhé světové války. A připomeneme si ho vskutku velkolepě! V Muzeu na demarkační linii proběhnou dynamické ukázky boje z dob první i druhé světové války, diváci tak

budou moci zhlédnout odlišnost nejen uniforem vojáků, ale i dobové pozemní techniky, a dokonce letectva. Po celý den bude vstup do muzea zdarma a program zajistí nadchne nejen „malé kluky“.

O týden později, 12. května, oslavíme 4. výročí Rozhledny na Kotli vycházkou. Jako tradičně příjemnou atmosféru v rozhledny doplní hudební doprovod a opékání špekáčků.

Květen pak ukončíme další turistickou akcí, a to Putováním za žďárskými studánkami, při kterém návštěvníci odhalí půvab a tajemství vrchu Žďár a jeho křišťálových studánek.

A po turistických výletech si můžeme dopřát žejdlík piva na Rokycanských pivních slavnostech, které proběhnou 2. června na Masarykově náměstí. Vám už nezbyvá než přijmout naši pozvánku a Rokycany navštívit.

Informační centrum Rokycany
Masarykovo náměstí 1, Střed
337 01 Rokycany
tel.: + 420 371 706 175
mobil: + 420 778 404 970
e-mail: icentrum@rokycany.cz
www.rokycany.cz

Vstupné do všech památkových objektů a místních muzeí je tento den zdarma.

★ ★ ★ Otvíráme ★ ★ ★ Nepomuk!

V sobotu 14. dubna se otevřou brány památek a muzeí v Nepomuku, městečku u Plzně, kde se narodil sv. Jan Nepomucký.

V tento den se otevřou interiéry běžně nepřístupných historicky cenných staveb - věž kostela sv. Jakuba, bývalá kaple Božího těla, historické podzemí, dvůr arciděkanství, barokní chalupa, sklepy Na Knárovce, Ateliér-K v rodném domě A. Němejce, právě rekonstruovaný pivovar U Zeleného stromu a další působivá místa.

Na program jsou komentované prohlídky, klání keltských válečníků, středověká hudba a ukázky historických řemesel. Od 14 h. proběhne v městském muzeu křest knihy a zahájení výstavy Poutní místa na Nepomucku. Dopoledne bude na náměstí farmářský trh s živou hudbou a pohádkou.

[více na otvirame.nepomuk.cz](http://vicoe.nepomuk.cz)

Výhled z Falkenštejnu na Havraní skálu

Skalní hrad Falkenštejn

Národní park České Švýcarsko nabízí na svém území celou řadu výjimečných turistických cílů. Společně se zde potkává nedotčená příroda, historické památky i moderní a udržitelné formy turistiky. Příkladem může být návštěva skalního hradu Falkenštejna u obce Jetřichovice.

Falkenštejn je doložen již v první polovině 14. století. Patřil rodu Michaloviců, kteří zdejší část Českého království kolonizovali ve 12.–13. století. První písemná zmínka o hradu pochází z roku 1395. Později byl v držení pánů z Dubé, od roku 1428 pány z Vartenberka. Jeho poloha na vrcholu pískovcového ostrohu znesnadňovala přístup a společně s opevněným předhradím účelně napomáhala jeho obraně. V období romantismu byl Falkenštejn znovu „objeven“ a roku 1862 byly učiněny první pokusy o jeho lepší zpřístupnění.

V současné době došlo k dokončení projektu, který bez výrazných zásahů do skalního masivu a bezpečnou formou zpřístupňuje turistům a návštěvníkům tuto středověkou stavbu, zapsanou od roku 1958 na seznam kulturních památek ČR. Chcete-li Falkenštejn navštívit, doporučujeme vám účast na slavnostním zpřístupnění hradu, které proběhne v sobotu 21. 4. 2018 – se srazem účastníků v 9 hodin u informačního centra v Jetřichovicích.

Miroslav Foltýn

Přístup k hradu

Cyklisté s tramvají v Českosaském Švýcarsku

Křinická cyklostezka aneb divočinou Českosaského Švýcarska

Křinická cyklostezka je nádherná přeshraniční trasa, která vede jedinečnou krajinou obou národních parků. Během cesty máte možnost nasát autentickou atmosféru okolní přírody, která má místy nádech až skutečné divočiny. Současně projíždíte i lokalitami, v nichž se vkusně a v souladu s místní krajinou odrážejí stopy lidské civilizace, např. v podobě lidové architektury tzv. podstávkových domů či ojedinělé nabídky turistické infrastruktury, jako jsou tramvaje ve skalách.

Křinická cyklostezka je středně náročná trasa s převažujícími rovinkami a sjezdy. Prudké stoupání vás čeká jen ojediněle, ale pak to stojí za to, konkrétně ze **Zadní Doubice** na **Hinterhermsdorf**. Stezku můžete projet podél toku říčky Křinice i proti jejímu proudu. Tato varianta je mírně náročnější. V Bad Schandau můžete navázat na páteřní **Labskou cyklostezku** s pokračováním na Děčín nebo opačně po proudu řeky do Drážďan. Zpět můžete využít Dráhu národního parku ČSS z Bad Schandau směrem Rumburk a Krásná Lípa nebo vlakové spojení přes Děčín, Českou Kamenici až do Krásné Lípy. Jen pozor, do vlaku se vejde pouze 5 kol, vícečlenné skupiny si musí předem rezervovat místa u Českých drah, např. prostřednictvím internetu www.cd.cz.

Cyklisté mohou na stezce použít i přívoz přes Labe v Bad Schandau, Hřensku a Dolním Žlebu. V úseku **Lichtenhainer Wasserfall – Bad Schandau** pojedete po asfaltové silnici, kde jezdí automobily, turistické autobusy, a dokonce tramvaje. Dbejte tedy zvýšené opatrnosti a pravidel silničního provozu. Trasa je vhodná i pro příznivce elektrokol. Ta si lze zapůjčit u nás v **Krásné Lípě**. Zdejší náměstí je ideálním výchozím místem pro putování po Křinické cyklostezce. Vyjedete po silnici 3013 do Kyjova. Pokračujete po cyklotrase č. 3032 Kyjovským údolím do **Zadní Doubice**, kde přejedete státní hranici. Na německé straně stoupáte cca 1 km do **Hinterhermsdorfu** a dále k rozcestí **Wettnplatz**. Následuje prudké klesání ke Křinici v blízkosti

Zadních Jetřichovic. Pokračujete údolím Křinice po tzv. **Křinické cestě** (Kirnitzschtalstraße) až k **Buschmühle** a odtud po silnici do Bad Schandau. Cestou míjíte řadu výletních hostinců na místech původních mlýnů. Jsou zde možné krátké výstupy k blízkým skalním útvarům, např. ke skalní bráně **Kuhstall**. Na trase je také vyhledávaný vodopád **Lichtenhainer Wasserfall**. V Bad Schandau přejedete po mostě na levý břeh Labe a vydáte se proti jeho proudu po dálkové cyklostezce **Elbradweg**. Také můžete jet proti toku Labe po nové cyklostezce do **Postelwitz**, kde se převezete lodním přívozem do **Krippenu** na levém břehu Labe a pokračujete po cyklostezce Elbradweg. Na české straně projedete **Dolním Žlebem** a přes Prostřední a Horní Žleb dorazíte do **Děčína**. Cyklostezka je dlouhá 44 km a na její projetí budete potřebovat cca 5 hodin. Více informací vám podají naši pracovníci informačního střediska nebo je získáte na www.krinickacyklostezka.cz.

Dům Českého Švýcarska
Křinické náměstí 1161/10
Krásná Lípa 407 46
mobil: +420 775 552 789
e-mail: informace@ceskesvycarsko.cz
www.ceskesvycarsko.cz

Lidová architektura v Bad Schandau

Meandry Křinice v Kyjovském údolí

Affensteine, divočina Českosaského Švýcarska; autor M. Rak

Ta nejkrásnější místa
pro vaše výlety!
www.branadocech.cz

Zámek Klášterec nad Ohří

Na levém břehu řeky Ohře byl koncem 16. století postaven renesanční zámek. Přes všechna úskalí zde zámek stojí dodnes, jen byl po posledním požáru v roce 1856 převlečen do novogotického kabátu.

Průčelí zámku

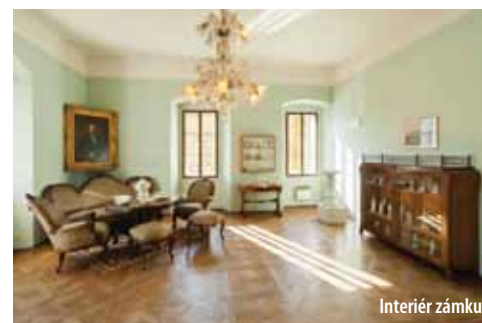
V interiérech prvního zámeckého patra se nachází největší muzeum porcelánu v České republice. Máte jedinečnou příležitost spatřit na vlastní oči nejstarší výtvar klášterecké porcelánky z roku 1794 s názvem Vívat Böhmen.

Vlastníkem valné většiny exponátů je Uměleckoprůmyslové museum v Praze. Z jeho sbírek vás na zámku zaujme rozverná a zároveň praktická figurální plastika. Najdete zde oblíbené figurky dvou tváří. Omládnete a prožijete u kouzelného zrcadla. Zapojíte fantazii a důvtip při záludných hádankách vážících se k exponátům. Překvapí vás jídelní servis, pro nějž služebnictvo nasazovalo život, aby ho zachránilo před zničujícím požárem zámku. Kromě historického porcelánu se pokocháte i současnou produkcí klášterecké porcelánky a sklárny Moser v Karlových Varech. Klášterecká porcelánka je dnes nejstarší dosud produkující porcelánkou v Čechách.

Kromě porcelánu nabízí zámek prohlídku pohádkové země. Její součástí je největší expozice skřítků (paní Vítězslavy Klimtové), kterou lze momentálně v ČR spatřit. Nejen děti, ale i dospělí tu najdou svého spřízněného skřítky. Jako příklad uvedme skřítky Dopijíče nebo Divoženku mutant. Zajímá vás, jak vypadá stvoření, které vám věčně schovává drobné předměty, a je tak nejvíce

Trpaslík Robert v pohádkové věži

Interiér zámku

Ukázka výstavy „Poklady z půdy“

rozšířeným skřítkem všech domácností? Přijďte a spatřete Zášupšáka neboli Schovávače na vlastní oči.

Mimo to pohádkový okruh představuje historické loutky rodiny Matěje Kopeckého a zámeckou věž. Ta vás okouzlí jednak překrásným výhledem na údolí řeky Ohře, ale i legendami Krušnohoří a jejich poutavou prezentací.

Okruh aktivit obsahuje největší zajímavosti zámeckého areálu. Sem patří více než 5 000 historických knih, minerály z Krušných hor, věž a thunská hrobka. Z minerálů určitě oceníte ciboušovské ametysty, kráslíci např. kaple sv. Kateřiny a sv. Kříže na Karlštejně a kapli sv. Václava ve svatovítské katedrále na Pražském hradě. Lákadlem pro mnoho návštěvníků je bezpochyby hrobka rodu Thunů s výjimečným rodokmenem z porcelánových destiček. Cestou do hrobky projdete částí zámeckého parku, který se v současnosti řadí k nejlépe zachovalým historickým parkům Ústeckého kraje. V parku, kromě mnoha druhů vzácných dřevin, najdete salu terrenu se sochami významného sochaře Jana Brokoffa a sedm kaplí symbolizujících sedm bolestí Panny Marie.

Sezona 2018 bude zahájena 1. 4. akcí Velikonoce na zámku. V tentýž den bude prvně otevřena výstava s názvem Poklady z půdy. Jedná se o výstavu porcelánových darů zámku Klášterec nad Ohří. V tento slavnostní den bude výstava k vidění zdarma. Těšíme se na vaši návštěvu!

Zámek Klášterec nad Ohří, p. o.
Chomutovská 1
431 51 Klášterec nad Ohří
tel.: +420 474 375 436
e-mail: info@zamek-klasterec.cz
www.zamek-klasterec.cz

Skřítky v pohádkové zemi skřítků paní Vítězslavy Klimtové

Navštivte Památník Terezín

Návštěvu všech objektů Památníku Terezín lze absolvovat bez průvodce a předchozího objednání, nebo v rámci prohlídky vedené průvodci Památníku Terezín. Vzhledem k velmi vysoké návštěvnosti však doporučujeme prohlídku předem rezervovat, a to i pro individuální návštěvníky.

Židovský hřbitov v Terezíně

První okruh – prohlídka Malé pevnosti s průvodcem (výklad: česky, anglicky, německy, francouzsky, španělsky, italsky, rusky) – délka 75 minut.

Druhý okruh – prohlídka bývalého ghetta Terezín s průvodcem (výklad: česky, anglicky, německy, francouzsky, španělsky, italsky, rusky) – délka 120 minut.

Malá pevnost – fungovala v letech 1940–1945 jako věznice pražského gestapa. Stálé expozice: Malá pevnost 1940–1945; Expozice výtvarného umění Památníku Terezín; Terezín 1780–1939; Vězeňská prádelna; Koncentrační tábor Litoměřice 1944–1945; Milada Horáková 1901–1950; Vykonavatelé zločinů. Represivní aparát SS v Terezíně a Litoměřicích, 1940–1945; Kamila Ženatá: Oplakávání; Internační tábor pro Němce. Malá pevnost 1945–1948.

otevřeno: 1. 4. – 31. 10. | denně 8–18 hod.

Muzeum ghetta – při příležitosti 50. výročí zahájení deportací Židů z Protektorátu Čechy a Morava byla na podzim roku 1991 v budově bývalé městské školy v Terezíně otevřena první stálá expozice o dějinách terezínského ghetta. Stálá expozice: Terezín v „konečném řešení židovské otázky“ 1941–1945.

otevřeno: 1. 4. – 31. 10. | denně 9–18 hod.

Magdeburská kasárna – 24. listopadu 1941 bylo v Terezíně zřízeno tzv. ghetto, koncentrační tábor pro židovské vězně z tehdejšího Protektorátu Čechy a Morava, Německa, Rakouska, Nizozemska, Dánska, Slovenska a Maďarska. Stálé expozice: Rekonstrukce vězeňské ubikace z doby ghetta; Hudba v terezínském ghettu; Výtvarné umění v terezínském ghettu; Literární tvorba v terezínském ghettu; Divadlo v terezínském ghettu; Pravda a lež. Filmování v terezínském ghettu.

otevřeno: 1. 4. – 31. 10. | denně 9–18 hod.

Kolumbárium – po zahájení provozu krematoria v areálu Židovského hřbitova bylo třeba nalézt prostory pro uložení ostatků tisíců obětí. Řešením se stalo zřízení Kolumbária ghetta v kasematech nedaleké lunety, jež byla součástí shromaždiště XXVII Hlavní pevnosti. Stálá expozice: Ústřední márnice a pohřební obřady v ghettu.

otevřeno: 1. 4. – 31. 10. | denně 9–18 hod.

Krematorium – na Židovském hřbitově v Terezíně vybudovali vězni ghetta na rozkaz táborové komandantury SS a jeho provoz byl zahájen na přelomu září a října 1942. Evidence prováděná pracovníky krematoria podchytila na 30 000 obětí, zpopelněných v letech 1942–1945. Stálá expozice: Úmrtnost a pohřbívání v ghettu Terezín.

otevřeno: 1. 4. – 31. 10. | 10–18 hod. (sobota zavřeno)

Modlitebna z doby ghetta – mezi prostory, sloužícími v době existence terezínského ghetta k bohoslužbám, měla mimořádný význam židovská modlitebna umístěná v dnešní Dlouhé ulici č. 17, objevená až počátkem 90. let 20. stol.

Mansarda – při průzkumu nepoužívané mansardy byly objeveny pozůstatky jednoho z tzv. kumbálků. Jednalo se o malé prostory na půdách obytných i hospodářských objektů v Terezíně, které byly přeměňovány na nouzové ubytování minimálních rozměrů, poskytující malému počtu vězňů alespoň trochu soukromí.

otevřeno: 1. 4. – 31. 10. | denně 9–18 hod.

Národní hřbitov Terezín

PAMÁTNÍK TEREZÍN

www.pamatnik-terezin.cz
www.facebook.com/TerezinMemorial

národní kulturní památka

Inundační most

Královské město Louny – ideální destinace

Ve zdejších minipivovarech ochutnáte lounské pivo, ve vinotékách víno uzralé na jižních svazích Blšanského chlumu nebo si dopřejete skleničku lahodného calvadosu. Překvapí vás množství ovocných moštů a gurmánský zážitek doplníte specialitami a produkty pro „mlsné jazýčky“ z místních farem.

Proč jezdit do Kutné Hory obdivovat dílo B. Rejta? V Lounech máme chrám sv. Mikuláše, který je posledním dílem velkého stavitele. Proč se vypravit až do Zlína k prohlídce dělnické kolonie od architekta J. Kotěry, když zde stojí 1. zahradní město v Rakousku-Uhersku? Jeho 57 domů pro dělníky železničních dílen, postavených v letech 1906–1913, je zhruba polovinou plánovaného projektu, zastaveného první světovou válkou.

Infocentrum nabízí standardní vycházkové okruhy i „prohlídku na přání“. Pestrost nabídky vybízí k vícedennímu pobytu. Odsud je jen kousek do Žatce, na zámek Nový Hrad v Jimlíně, do

archeoskanzenu v Březně nebo do míst opředěných pověstí o Oldřichovi a Boženě – na Peruc. Pokud plánujete víkend na tzv. „dobití baterek“, na Lounsku lze navštívit několik energeticky aktivních míst, jako jsou menhir Bába u Slavětína, Kounovské řady nebo nedostavěný chrám v Panenském Týnci.

Městské informační centrum
Pražská 95, 440 01 Louny
tel.: +420 415 621 102
e-mail: info@mulouny.cz
www.louny.eu

Ohře u Žatce

Pozvání do krajiny Poohří

Po obou březích řeky protékající zdejším krajem naleznete zajímavá místa a památky k poznání, radosti i odpočinku.

V Perštejně zkuste pivovar Chalupník nebo zříceninu středověkého hradu. Do Klášterce nad Ohří přijedte na zámek s muzeem porcelánu či vyzkoušet účinky minerálních pramenů. V královské Kadani vyhledejte úžasné fresky ve františkánském klášteře. Pod Březnem se projděte vinicemi a ochutnejte zatím neznámá vína. V Žatci navštivte Chrám chmele a piva. Na Lounsku zkuste skvělé mošty a calvados. Nezapomeňte na vitráže z Lubence, kdoulování ve Vernerově mlýně, skvělé sýry na Oblíku a objevujte a nasajte tento kraj.

Miroslav Foltýn

foto © Wikimedia Commons, autor: Ondřej Koníček

text © Mgr. Blanka Tomášková; foto © MLC Louny

Sezonu Dolního Poohří zahájí Ohřinka s Hopíkem

Symbol chmelařského Žatce skřítek Hopík a pohádková postavička Ohřinka odstartují společně další turistickou sezonu v Dolním Poohří. Stane se tak první dubnový den v Žatci. Program nabídne zábavu pro děti i dospělé, vstupy na chmelařské atrakce zdarma i křest nových publikací o Dolním Poohří.

Oslavy, které pořádá Destinační agentura Dolní Poohří, se budou odehrávat **na náměstí Prokopa Velkého v Žatci**, v centru historických chmelařských staveb, které kandidují na seznam světového dědictví UNESCO. Spolupořadatelé zahájení jsou letos Chrám chmele a piva, Chmelařské muzeum a město Žatec.

„Hlavními postavami zahájení v **neděli 1. dubna** budou naše Ohřinka a žatecký Hopík, dorazí i Ohřínek a víla Egerie,“ vysvětluje ředitelka Destinační agentury Libuše Novotná Pokorná. Akce vypukne ve 13 hodin **nástupem Chmelobraný** včetně její dětské skupiny. Historickým klíčem otevrou zástupci města Žatce a Chmelobraný **Chmelový maják**, a zahájí tím jeho novou návštěvnickou sezonu. Součástí zahajovacího ceremoniálu bude též **křest** nových turistických publikací, které vydává Destinační agentura Dolní Poohří.

Po hudebním vystoupení žatecké folkové skupiny TFC bude připravena **kuchařská show** Věry Bauerové z libochovické restaurace Pamplona.

Zahájení turistické sezony 2018 1. dubna od 13.00 hod.
Žatec, nám. Prokopa Velkého

13.00 hod. Slavnostní zahájení
13.30–14.00 hod. Hudební vystoupení
14.00–14.45 hod. Nulínářská show
14.45–15.30 hod. Hudební vystoupení
15.30–16.00 hod. Z pohádky do pohádky
16.00–17.00 hod. Hudební vystoupení

Dolní Poohří

„Všechna připravovaná jídla budou souviset s chmelem či pivem a jejich ingredience budou velkým překvapením. Vařit se bude na pivo ze Žateckého pivovaru,“ prozrazuje Libuše Novotná Pokorná. Kromě toho bude restaurace Chrám chmele a piva po celý den točit zelené pivo a dobroty nabídnou i stánky s **regionálními produkty** z Poohří. Návštěvníci si budou moci vyzkoušet originální **pivní šlapohyb** – pojezdnu hospodu Chmelobraný, poháněnou silou pijáků. „Atrakcí, která v Žatci ještě nebyla, se jistě stanou dva historické kolotoče. Zájemce bude vozit také kočár s koňmi,“ dodává ředitelka Destinační agentury. Chmelařské muzeum vystaví unikátní **pivní betlém**. Otevřeno bude, stejně jako v Chrámě chmele a piva, zdarma.

Během odpoledne se budou moci návštěvníci zaposlouchat do hudebních vystoupení skupiny TFC a divadelní ansámbl Bezevěho potěší děti představením Z pohádky do pohádky. Program bude končit přibližně kolem páté hodiny.

Destinační agentura Dolní Poohří, o.p.s.
náměstí Prokopa Velkého 1951
438 01 Žatec
mobil: + 420 731 086 714
e-mail: info@dolnipoochri.eu
www.dolnipoochri.eu

text © Kateřina Táborská

CENTRUM BABYLON

liberecké centrum zábavy a relaxace pro celou rodinu

SKVĚLÝ TIP NA VÝLET ZA KAŽDÉHO POČASÍ

Chcete stihnout ještě více zábavy?

Využijte ubytování ve WELLNESS HOTELU BABYLON!

Doporučujeme výhodné pobytové balíčky s neomezeným vstupem do Aquaparku, Lunaparku, iQPARKU, iQLANDIE a zrcadlového Labyrintu nebo do Wellness centra po celou dobu pobytu a pro každého s neomezeným vstupem do ZOO Liberec.

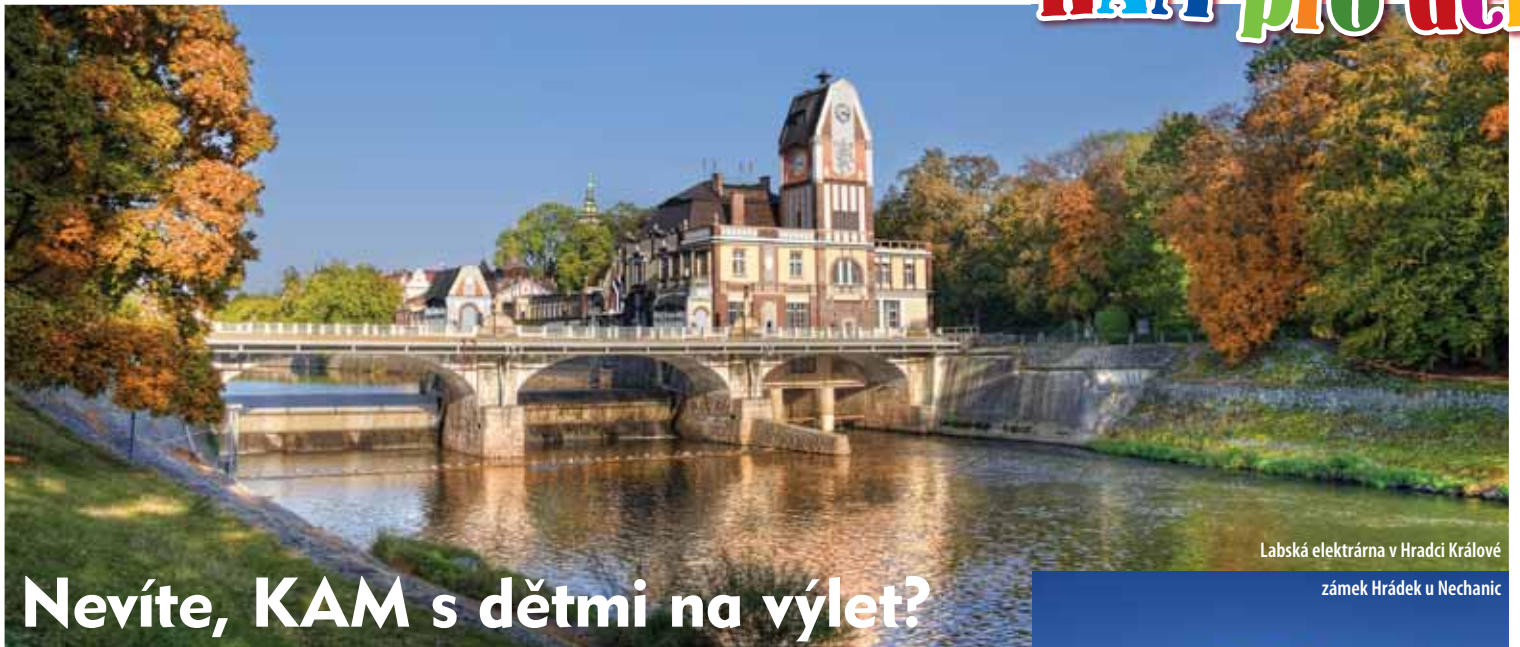
CENTRUM BABYLON, a. s.

Nitranská 1, Liberec

www.CentrumBabylon.cz

www.HotelBabylon.cz

Labská elektrárna v Hradci Králové

zámek Hrádek u Nechanic

Nevíte, KAM s dětmi na výlet?

Navštivte Hradecko!

HRADECKU

Malí návštěvníci Hradce Králové se mohou těšit na Pohádková putování. Od června do září se děti a jejich rodiče či prarodiče potkají s vílami a skřítky, kteří jim ukáží zajímavá zákoutí historického centra Hradce Králové. Putování s průvodcem startují od Infocentra na Eliščině nábřeží.

zámek Karlova Koruna v Chlumci nad Cidlinou

Ani dospělí turisté nepřijdou zkrátka. Pro ně jsou připraveny Noční prohlídky Hradce Králové s překvapením. Projdou si město za měsíčního svitu a objeví místa, kam by se ani za bílého dne nedostali.

Novinkou letošního roku je **Komentovaná prohlídka Salonem republiky**. Hradecko si v rámci stého výročí založení republiky připravilo pro návštěvníky speciální program, který je provede po vybraných památkách a objektech, jejichž autory jsou věhlasní architekti Jan Kotěra či Josef Gočár. Ti, co raději cestují na vlastní pěst, budou mít v turistických informačních centrech připraveny pracovní sešity, podle kterých mohou putovat po Salonu republiky.

Více na: www.ic-hk.cz; www.hradecko.eu; www.hkinfo.cz

V okolí Hradce Králové naleznete další zajímavá místa, kam zavítat s dětmi. Zajímá vás právěk?

Poznat jej ze všech možných úhlů nabízí **Archeopark Věstary**. Máte raději lidovou kulturu a tradice? Pak navštivte **Podorlický skanzen v Krňovicích**. Poznáte život našich předků, prohlédnete si krásné roubené stavby z východních Čech a uvidíte třeba pečení chleba v peci. Chybět nebude zpracování přírodních materiálů původními technikami nebo se projedete na voze taženém koněm.

Více na: www.archeoparkvestary.cz; www.krnovice.cz

A ještě něco pro vaše malé prince a princezny. V květnu se pro ně chystá královská zábava. Barokní zámek **Karlova Koruna v Chlumci nad Cidlinou** připravuje již tradičně Ples princů a princezen. Pro děti budou připraveny soutěže v zámeckém parku, na nádvoří se uskuteční královský jarmark a bohatý kulturní program. Během sezony nabízí zámek i další aktivity pro malé turisty a školáky. Prohlídky zámku s komtesou Norou, interaktivní prohlídky s hrabětem Oktaviánem, výukový program Baroko

Gymnázium J. K. Tyla v Hradci Králové

Když malí nevědí, velcí poradí...

1. Salon republiky – kdy byl odhalen pomník T. G. Masaryka?

- a) 28. října 1926
- b) 28. října 1928
- c) 28. října 1938

2. Salon republiky – kolik má procházkový okruh zastavení?

- a) 9
- b) 11
- c) 13

? **Své odpovědi nám posílejte do 15. dubna z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Deset autorů správných odpovědí obdrží od Destinační společnosti Hradecko zajímavé ceny.**

a Santini nebo Výchova šlechtických potomků. Více na: www.karlovakoruna-zamek.cz

Pokud máte rádi zámecké prostředí, nenechte si ujít také návštěvu zámku **Hrádek u Nechanic**. Prohlídka romantického sídla hraběcího rodu Harrachů nabízí křehkou krásu květin na výstavě Květiny pro kamenného motýla, která se koná začátkem května.

Více na: www.zamek-hradekunechanic.cz; www.hradecko.eu

Řemeslnická sobota
Letohrad

Národní hřebčín Kladruby nad Labem

Do Pardubického kraje na koně, za tradicemi i kouzly

Muzeum kouzel

Pardubický kraj nabízí spoustu míst vhodných pro rodinné výlety s dětmi. Ideálním cílem je například Litomyšl. Na zámeckém návrší si děti užijí program Litomyšlení, jenž svou hravostí výborně zprostředkovává poznání historie města i pro nejmenší. Za návštěvu stojí i Muzeum domečků, panenek a hraček v blízkosti zámeckého pivovaru. V regionálním muzeu na malé návštěvníky čeká kromě herny i oblíbená převlékárna. www.litomysl.cz

Chcete se svými dětmi nahlédnout pod pokličku tradičních řemesel, jako je například kovářství? Pokud ano, vyrazte letos do Letohradu na Řemeslnickou sobotu. Aktuální ročník této nevední akce se bude konat 7. července 2018. Navíc od 30. března bude ve zdejší expozici na sypce umístěna ojedinělá sbírka starých hraček, kterou můžete navštívit denně od 9 do 17 hodin. www.muzeumremesel.cz

Pokud vaše děti lákají kouzla všeho druhu, přijďte do Pardubic! Naleznete zde jediné muzeum zaměřené na kouzla v České republice. To patří svou expozicí kouzelnických rekvizit, pomůcek a aparátů z přelomu 19. a 20. století mezi čtyři největší muzea v Evropě. Těšit se zde můžete na

víkendová kouzelnická představení kouzelníků z celé České republiky. www.klubkouzel.cz

Chcete dopřát svým dětem noc strávenou v muzeu? V pátek 18. května se jim to může splnit v Africkém muzeu Dr. Emila Holuba v Holicích! Kromě skvělého zážitku se děti seznámí s životním příběhem tohoto významného průkopníka českých cestovatelů. www.holubovomuzeum.cz

A nakonec ještě pozván do Národního hřebčína v Kladrubech nad Labem. Jednou z nejvýznamnějších akcí, kterou zde organizují, je Den starokladrubského koně. Ten se koná v sobotu 26. května. Jde o tradiční přehlídku koní a jezdeckého umění. Vaše děti určitě zaujmou i samotné stáje, zámek, kočárovna, postrojovna, ale i rozhledna, ze které se nabízí krásný výhled do okolní krajiny. www.nhkladruby.cz

www.vychodnicechy.info

Když malí nevědí, velcí poradí...

1. Kolikrát se vydal Emil Holub do Afriky?

- a) 1x
- b) 2x
- c) 3x

2. Muzeum řemesel v Letohradě bylo otevřeno?

- a) 15. 3. 2000
- b) 18. 5. 2000
- c) 22. 8. 2000

Své odpovědi nám pošlete do 15. dubna z www.kamposesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Deset autorů

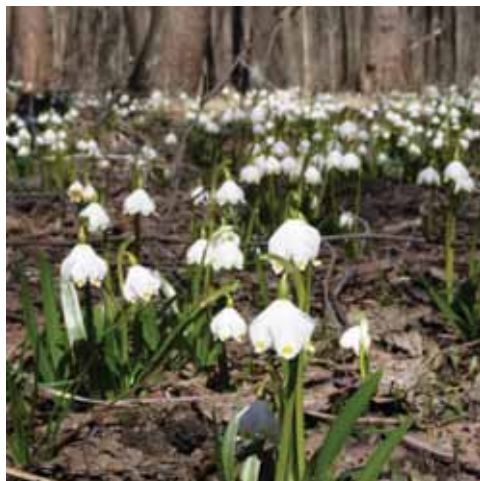
správných odpovědí obdrží od Destinační společnosti Východní Čechy zajímavé ceny.

Zámek Litomyšl

Bledule, bledule, bledule... všude, kam se podíváš

Přestože se zima nechce vzdát své vlády, první projevy jarní síly se derou na svět a zrovna tak nás jarní sluníčko láká k toulkám probouzející se přírodou. V okolí města Ústí nad Orlicí najdete hned několik míst, kde je poznat, že jaro je tady.

Čarovná krása prvních jarních bledulí vás zavede do údolí Sejfů. Do místa s „kobercem květů“ těchto prvních posílů jara. Budete ohromeni množstvím těchto něžných bíložlutých kytiček. Krásy jarní přírody nepřehlédnete ani na cyklostezce kolem řeky Tichá Orlice. Zurčící voda v řece a svěží

jarní zeleň vás budou doprovázet do areálu aktivní turistiky Cakle a dále do Chocně či nedalekého Letohradu. O tom, že se jaro už pevně ujalo vlády, vás přesvědčí rozkvetlá zahrada u Hernychovy vily v centru města, kde můžete odpočívat u dobré kávy nebo jídla zdejší restaurace. Jarní výlet do našeho města můžete doplnit návštěvou zajímavých výstav v muzeu, návštěvou cukrárny nebo kavárny, ale také relaxací v krytém plaveckém bazénu či sauně. Pokud si výlet u nás prodloužíte na celý víkend, najdete příjemné ubytování ve sport hotelu Tichá Orlice v blízkosti cyklostezky a sportovního areálu.

Přijďte probudit jaro do Ústí nad Orlicí.

Turistické informační centrum
Sychrova 16, 532 24 Ústí nad Orlicí
tel.: +420 465 514 271
e-mail: ic@muuo.cz
www.ustinadorlici.cz

[ou] Město Ústí nad Orlicí

Kláster Broumov

Impozantní komplex této národní kulturní památky je barokní perlou broumovského regionu.

Kláster je otevřen celoročně, prohlídkové okruhy jsou přístupné každý den a odhalují návštěvníkům nejkrásnější prostory kláštera – kostel sv. Vojtěcha s nádhernou freskovou výzdobou, vzácně dochovanou klášterní knihovnu se 17 tisíci svazky knih nebo refektář s unikátní kopíí Turínského plátna. Vzdělávací a kulturní centrum v klášteře pořádá koncerty, besedy, výstavy, vzdělávací programy a jiné akce. Hostům je k dispozici ubytování v Domě hostů, kavárna Café Dientzenhofer a od léta i restaurace U Tří růží.

www.klasterbroumov.cz

KLÁŠTER BROUMOV
VZDĚLÁVACÍ A KULTURNÍ
CENTRUM

foto © Klášter Broumov, autor: Kateřina Ostradecká

LITOMYŠL
lázně ducha

ZAHÁJENÍ 7. LITOMYŠLSKÉ LÁZEŇSKÉ SEZÓNY

- Děda Mládek Illegal Band
- Kateřina Steinerová & Her Swing Boys
- Buty
- Cirkus Levitare
- Úsměvy Pavla Matušky
- průvod kolonádou
- auto-moto veteráni

- fotoateliér na ulici
- swingová tančírna
- soutěž lázeňské prameny
- pivní a sluneční lázně
- architektonické prohlídky
- moderuje Václav Žmolík
- vše pod dohledem Četnické pátrací stanice Pardubice

25. – 29. DUBNA 2018

**LÁZNĚ
LITOMYŠL
LÉČÍ
LASKAVOU
LEGRACÍ!**

www.lazneducha.cz

Orlík u Humpolce

Navštivte zříceninu gotického hradu Orlík u Humpolce, kterou najdete na zalesněném kopci nad městem.

Hrad Orlík, původně nazývaný Humpolec, nechali pravděpodobně na konci 14. století postavit páni z Dubé. Při potyčkách mezi zastánci a odpůrci krále Václava IV. bylo sídlo značně poškozeno. Od 19. století je zřícenina rozebírána za účelem získání laciného stavebního materiálu.

Z hradu je dnes zachovaná hranolová věž, druhá hradní brána, bašta, zbytky opevnění a podsklepených paláců a černá hradní kuchyně s funkční chlebovou pecí. Pod hradem se nalézá středověká studna na místě zaniklého poplužního dvora.

-mak-

foto © Wikimedia Commons, autor: Dezidor

Lamberk – hrad divokého Sokola

Zříceninu někdejšího hradu Langenbergu ze 14. století najdete jihozápadně od vsi Březník na levém břehu řeky Osavy. Dnešní fragmenty zdiva a zbytky příkopů dávají jen málo tušit z toho, co hrad v době své největší slávy představoval.

Pozůstatky hradu Lamberk

Stavitelem hradu byl vladýcký rod Kníniců s černou kozí hlavou v erbu. Roku 1360 Jaroslav III. z Knínic zakoupil za 500 hřiven od Ješka z Březníka a Náchoda část zboží Březníka a zapsat je dal na svou druhou ženu Markétu. Hrad byl vybudován kolem roku 1370 a zanikl před rokem 1459, kdy je uváděn jako pustý.

Slavným majitelem hradu byl syn Jaroslava III. z Knínic a jeho první manželky Hedviky Jan Sokol z Lamberka (asi 1355–1410). Úspěšný vojevůdce, zemský hejtman Václava IV., přezdívaný Divoký sokol, se proslavil v bitvě Poláků a Litevců proti Teutonům u Grunwaldu (1410). Zajímavostí je, že ve vojsku složeném převážně z Čechů a Moravanů byl také již padesátiletý družiník krále Václava IV., zchudlý zeman Jan Žižka z Trocnova. Žižka se tu prvně obeznámil s pojetím boje z vozové hradby a taktikou, jak čelit přesile.

Antonín Fridrich

Po bitvě u Grunwaldu (A. Mucha, 1924), král Vladislav, Jan Sokol z Lamberka a Jan Žižka

foto © Wikimedia Commons

www.mahler.cz

www.visitjihlava.eu

Jihlava

**Do nové turistické sezóny
s novými expozicemi.
Nechte se překvapit!**

Od dubna v **jihlavském podzemí**
a v **Domě Gustava Mahlera**

Zámek Slavkov otevírá své brány

Zámek Slavkov – Austerlitz otevírá 22. března po zimě své brány. Láká na výstavu světoznámých kostiček, sraz automobilových veteránů i unikátní expozici o právu útrpném v zámeckém podzemí.

Motto letošní turistické sezony je „hrajeme si“. Zábavu si přitom nemusí užívat pouze děti. V zámeckých galeriích až do 31. srpna bude k vidění dosud největší výstava projektu Svět kostiček – putovní výstava exponátů ze stavebnice LEGO od předních českých stavitelů. Exponáty ze světoznámé stavebnice obsadí obě zámecké galerie.

Zámek pokračuje i v úspěšných prohlídkách zaměřených na dětské skupiny. Novinkou letošní sezony je z atraktivně hlavní trasy Historické sály, kde děti mohou během výkladu vyplňovat zábavné úkoly. I nadále bude přístupná speciální trasa, kde nejmenší návštěvníci řeší záhadu ztracené koruny.

Zámek neopomíná ani dobu spojenou se vznikem našeho státu. „Připomenutí atmosféry první republiky se samozřejmě logicky nabízí, jednou z největších ozdob setkání budou totiž vozy pamatující i tuto dobu. Podmínkou účasti na Veteranfestu bude stáří vozu nad třicet let. Návštěvníci pak v doprovodném programu zažijí stylovou tančírnu, přehlídku dobové módy či tematický fotokoutek,“ přiblížila ředitelka Zámku Slavkov – Austerlitz Eva Oubělická.

Od prvního července pak ožije i gotické podzemí. Unikátní prostory ze 14. století dají kulisy jedné z nejatraktivnějších expozic – Právo útrpné na Slavkovsku. Historici zámku sesbírali příběhy trestaných, vyslychaných a odsouzených obyvatel Slavkovska a zasadil je do prostředí, které evokuje drsnou dobu minulých staletí.

www.zamek-slavkov.cz

Zřícenina hradu Čertův hrádek

Ráj čertů u Blanska

Kousek od Blanska mají čerti speciální základnu. Jako vchod do pekla působí obecně známá propast Macocha a za humny na kopečku je samotný Čertův hrádek.

Jsou to vlastně zbytky hradu Olomučany, který zde stál už ve druhé polovině 13. století. Jeho pravděpodobný zánik lze klást někdy do období husitských válek. Do dnešní doby se zachovaly zbytky zdí paláce a věže. Hrádek je obestřen mnoha „čertovskými“ legendami o ztracených dívkách nebo o statečném kováři, který přemohl čerta atd. Jako čert a majitel často vystupuje loupeživý rytíř Hynek z Kunštátu (přezdíváný Suchý čert), který hrad však nikdy nevlastnil. Inu, fantazie má vždycy navrch.

-babok-

foto © Wikimedia Commons

foto © Ivo Rýšavý

NOVINKA

Ve Znojmě po Hradebním opevnění

Znojmo je zase o jednu významnou a jedinečnou turistickou atrakci bohatší. Po opravě Střelníční věže v roce 2014 přišla vloni na řadu rekonstrukce dvou věží v prostoru Jižního hradebního příkopu – Prašné věže a Nové věže, a spolu s Vlkovou a Radniční věží tak tvoří nový turistický cíl – Prohlídkovou trasu po Hradebním opevnění s průvodcem.

Nově zrekonstruované věže v sobě skrývají i nové expozice. V Prašné věži, která svůj název získala kvůli skladování střelného prachu v 18. století, mohou návštěvníci prozkoumat celé hradební opevnění města. To zde bude vystaveno v 3D modelaci. V Nové věži pak objeví ukázky zbroje a historických zbraní. Vystoupat je zde možné i na vyhlídku, a vychutnat si tak Znojmo z nového neokoukaného pohledu. V rámci prohlídky budou návštěvníci procházet i kolem Psí věže. Ta

je prozatím nepřístupná, díky průvodcům se o ní však dozví spousta zajímavostí.

Opevnění města začalo být budováno již při založení města Znojma před rokem 1226. Z této doby pochází vnitřní příkop a vnitřní hradební pás s obrannými věžemi. V průběhu následujících staletí bylo opevnění rozšiřováno o další hradební zdi. Znojmo bylo svojí polohou na moravsko-rakouské hranici nejlépe fortifikovaným městem mezi Vídní a Prahou. V 17. a 18. století se však změnil styl

válčení a středověké hradby již pokroku ve vývoji nedostačovaly. Po napoleonských válkách vedení města postupně přikročilo k demolici bran a odprodeji do soukromých rukou. Na vnějším pásu opevnění kolem města byly založeny aleje (dnes Městský park). Větší část opevnění se však dochovala a vybrané úseky hradeb a obranné věže je možné navštívit v rámci prohlídkové trasy s průvodcem. Ze všech věží je krásný výhled na město a jeho okolí.

www.znojmskabeseda.cz

Ondřej Zamazal
Čistič – Pozor, píská Milan Minář!

Každý hokejový fanoušek zná jeho přísný výraz. Milan Minář patřil téměř 20 let k nejlepším českým rozhodčím. Pískal na 5 mistrovstvích světa, v hokejové extralize řídil 755 utkání. Mezi hráči a trenéry si vydobyl mimořádný respekt. Za to, jak si uměl poradit s problémovými hráči, si vysloužil přezdívku „Čistič“. Málokdo tušil, s jakými karamboly se Minář musel vyrovnávat v osobním životě: s vazbou na Mírově, milionovými dluhy nebo rozvodem. Se vším se popral. Příběh Milana Mináře v první řadě zpracovává osobní a profesní historii pozoruhodného člověka. V druhém plánu odkrývá zákulisí profesionálního hokeje a vztahy mezi jeho aktéry. Odhaluje i kontroverzní události a okolnosti, které s hokejem na nejvyšší úrovni souvisejí. Především však je hluboce otevřenou zповědí muže, který se z provinčního města vypracoval v jednu z nejuznávanějších kapacit ve svém oboru. Ondřej Zamazal, redaktor ČT sport, opatřil výpověď Milana Mináře poznámkami a vysvětlivkami a knihu doplnil statistikami utkání, která Milan Minář odpískal v extralize a na mistrovství světa. Do textu dále přispěli svými vzpomínkami:

nejmladší bratr Leoš Minář, bývalí kolegové-rozhodčí Luboš Chytil, Martin Fraňo, Vladimír Šindler, Marek Hlavatý a Rudolf Tošenovjan, někdejší i současní hokejoví hráči David

Pospíšil, Jaroslav Bednář, Radek Duda, Martin Straka a trenér Vladimír Růžička.

- ?** Kolikátí skončili čeští hokejisté na olympiádě v Pchjongčchangu 2018?
- 2.
  - 3.
  - 4.

Své odpovědi nám posílejte do 15. dubna z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Tři autoři správných odpovědí obdrží od Edice ČT knižní dárek.

Knihy z Edice ČT zakoupíte v běžné obchodní síti nebo v internetovém knihkupectví České televize www.ceskatelevize.cz/eshop nebo na telefonním čísle 387 222 555.

Blanka Kovaříková
Příběhy domů slavných i zapomenutých

Autorka oblíbených titulů (např. Rada Vacátka a jeho hříšní lidé, Lásky za oponou) přichází po úspěchu dvou knih o domech slavných osobností s knihou třetí, v níž se čtenáři dozvědí další zajímavé informace o známých postavách českého kulturního života a o domech, v nichž žily a tvořily. Zjistíme, kam chodil Jan Werich za svou milenkou, kde žila krasobruslařka Hana Mašková, kde se zrodilo Pexeso, Irčin románek a jiné skvosty červené knihovny, kde bydleli Dana Medřická, Světa Svozilová, Petr Novák, Milena Dvorská, Judita Čeřovská, Milena Vostřáková, Leoš Suchařípa, dirigent Václav Talich či kde Janu Trískovi vařila babička Chadimová.

cena: 399 Kč
www.brana-knihy.cz

Ladislav Sitenský
Peruť 312

Významný český fotograf Ladislav Sitenský (1919–2009) za druhé světové války proslul svými snímky dokumentujícími československý odboj na západní frontě. Největší slávu mu přinesly fotografie z prostředí letectva, u něhož dva roky působil jako příslušník pozemního personálu 312. čs. stíhací peruť. Právě o této jednotce pojednávala Sitenského první kniha Peruť 312 z roku 1948, která měla vyjít v nakladatelství Naše vojsko, ale její osudy fatálně ovlivnil únorový komunistický převrat: celý náklad šel do stoupy, tisíckám se podařilo zachránit a svázat jen několik výtisků, z nichž se staly vysoce ceněné sběratelské exempláře. Po padesáti letech se autorovi šťastnou náhodou vrátila také maketa knihy, kterou kdosi našel v popelnici v Českých Budějovicích... Fakticky prvního vydání se tak publikace Peruť 312 dočkala teprve nyní, po bezmála sedmi desetiletích, díky péči dědiců Ladislava Sitenského. Jak bylo pro tohoto tvůrce typické, velký důraz se při tom kladl na co nejvyšší kvalitu reprodukce fotografií. Odbornou revizi původních autorských textů provedl a autorem stati o 312. stíhací peruti je významný vojenský historik Jiří Rajlich.

cena: 549 Kč
www.kniha.cz

Josef Schrötter, Bohuslav Fultner
Železniční kolem světa

Nejkrásnější pohled na svět je přece z jedoucím vlaku!

Tato kniha bude vaším jedinečným průvodcem na romantické cestě historií i budoucností světové železnice. Poznáte unikátní historické železniční tratě z doby osídlování Severní i Jižní Ameriky, dojedete až k samotným vrcholům alpských velikánů, vlakem Ghan překonáte vyprahlou pustinu australského vnitrozemí, až nakonec profičíte supermoderním šinkansenem pod horou Fudži. Nechybí samozřejmě spousta technických zajímavostí a čarokrásné ilustrace Bohuslava Fultnera.

cena: 299 Kč
www.albatrosmedia.cz

přípravila: Alice Brabrová (brabrovca@kampocesku.cz)

HISTORICKÝ PARK **BÄRNAU-TACHOV**
STŘEDOVĚK ŽÍT A ZAŽÍT

Váš nový výletní cíl!
www.historicky-park.cz

Súlůvský hrad

První zmínka o obci Súlov pochází z roku 1193, ale strážný hrad mezi Žilinou a Považskou Bystricou je mladší. Z královského vlastnictví do soukromého přešel před polovinou 14. století. Písemná zmínka o něm pochází až z roku 1470, kdy král Matyáš Korvín povolil jeho dokončení. Stavba hradu se plně přizpůsobila terénu mezi třemi skalními útvary. Ještě v roce 1730 se tu zdržovala vojenská posádka, ale po roce 1780 už hrad zůstal opuštěný. Zemětřesení v roce 1858 ho těžce poškodilo a zřícenina pak chátrala. Dnes z ní zůstaly jen zbytky zdíva nalepené na skalách, pod kterými si občas zapálí ohníček horolezci.

foto © Aleš Krejčí
-ak

Cyklostezka pěti řek Náš tajný tip v srdci Bavorska

Vzhůru na kola a přímo za zábavou!
Radost z cyklistiky v srdci Bavorska – Cyklostezka pěti řek.

vás zavede do měst prodchnutých historií, kterými jsou Regensburg (Řezno), Kelheim, Neumarkt v Horní Falci, Nürnberg (Norimberk) a Amberg, a spojuje dohromady výjimečné přírodní a kulturní poklady s bavorskou pohostinností a nerušenou radostí z cyklistiky. Bez velkého stoupání a daleko od ruchu představuje zážitek pro celou rodinu!

Nyní vznikla poprvé cyklistická mapa ve velkém měřítku, která kompletně zobrazuje Cyklostezku pěti řek a obsahuje podrobné informace o jednotlivých denních etapách, o cyklistických servisech, památkách podél stezky a mnohém dalším. Lze ji zadarmo získat na www.fuenf-fluesse-radweg.info/cz.

Náš tajný tip pro ty, kteří si chtějí užít čistou přírodu v okolí modrých bavorských řek. Uprostřed Bavorska, tam, kde i čas běží pomaleji, doprovází Cyklostezka pěti řek břehy hned pěti různých toků: Dunaj je pro každého jistě pojem sám o sobě, stejně tak i řeka Altmühl. Kdo ale zná klidné proudy řek Pegnitz, Vils nebo Naab (Nába)? Vyšlapané turistické stezky se proplétají zelenými údolními a neobvyklými skalními krajinami Bavorské a Franské Jury. Na jejich březích se lze ponořit do bezčasé idylly zasněných říčních niv a světoznámých pamětihodností. Stezka se svými téměř 300 kilometry

Projektbüro Fünf Flüsse-Radweg
(Kancelář projektu Cyklostezka pěti řek)
Schlossgraben 3
92224 Amberg
tel.: 0049 – 962139171
e-mail: info@fuenf-fluesse-radweg.info
www.fuenf-fluesse-radweg.info/cz

Financováno Bavorským ministerstvem pro výživu, zemědělství a lesnictví a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV)

...atrakcí z roku 2004. Nachází se na kopci stejného jména o nadmořské výšce 501 metrů severně od Sedčian. Jedná se o válcovou betonovou věž s krásným kruhovým výhledem na krajinu středního Povltaví.

POMŮCKA: OKAY, RA, SLO	PRAMEN	ZNAČKA PC MONITORU	OBCHOD PRŮMYSLOVÉHO ZBOŽÍ ZKR.	ČESKÝ PUBLICISTA RADEK ???	OHLASY	DRUH ZBRANĚ	ČÁSTI KLASU	NÁPADNOST	CHEM. ZN. RADIA
POT ZASTAR.					HORIZONT				
PROSTOR PRO ÚDRŽBU VOZŮ					DÍVČÍ JMÉNO				
					DĚSIT				
1. DÍL TAJENKY									PŘÍSLUŠNÍK INDIÁNSKÉHO KMENE
INICIÁLY REŽISÉRA VÁVRY			NEMÍT ZNALOSTI						
			BAJONET						
BIBLICKÝ TRPÍČÍ ČLOVĚK				CITOSLOVCE KVÁKÁNÍ			INICIÁLY SPISOVA-TELE NEFFA		
				NEČISTOTA			NEHLUČNÁ		
OKLEPÁNÍ	PRODEJNY ELEKTRO-SPOTŘEBIČŮ	2. DÍL TAJEN.					TECH. SPR. KOMUN. ZKR. UHER. SPR. JEDNOTKA		
UZAVŘÍT SNATEK					DRUHY OBILÍ				
					ČÁST BIBLE				
VLÁDCE					CITOSLOVCE ZUCHNUTÍ			3. DÍL TAJENKY	CITOSLOVCE POCHOPENÍ HOVOR.
					CIZÍ ŽENSKÉ JMÉNO				
LESKLÝ NÁTĚR				TROPICKÝ OVOCNÝ STROM					
				KUS LEDU					
INICIÁLY PĚVCE HAKENA			SVATEBNÍ KVĚTINA				ZAVÝSKNUTÍ		
			FORMA STIPENDIA				SUBTROPICKÝ STROM		
NÁSILNÁ AKCE						OSOBNÍ ZÁJMENO			
						POHYB TÁGEM			
RUSKÉ POHOŘÍ						MPZ SLOVINSKA			DĚJSTVÍ OPERY
ZN. KILO-PASCALU						KRÁLOVO-POL. STROJ.			
CITOSLOVCE PLAŠENÍ				PLUSY					
				TYP VOZU ZNAČKY FORD					
ČESKÝ ZPĚVÁK MICHAL					LÁČKOVEC				
SPISY						JUNÁK			

Poznáte místo na fotografii?

a) hrad Zvířetice b) hrad Rokštejn c) hrad Templštejn

Správné odpovědi a výherci

Soutěže za měsíc březen 2018

Celkem došlo 1 894 odpovědí, 1 805 z internetu a 89 dopisů, z toho 1 055 žen a 839 mužů.

Hotel Guide

otázka 1: a) 49 036 km²

otázka 2: c) Rumunsko

otázka 3: b) Gerlachovský štít

soutěžilo: 414 čtenářů; 403 správně; 11 špatně

výherci: Milena Jelenová, Uherské Hradiště; Viktorie Kmínková, Děčín; Pavel Balák, Bory; Milan Harsa, Praha 10; Jan Hešlar, Nový Bydžov

Edice ČT

otázka: Co dostanete na talíři, když kuchařka slíbí „modrý vole s procesím“?

odpověď: c) noky s mákem

soutěžilo: 531 čtenářů; 512 správně; 19 špatně

výherci: Karolínka Fialová, Karlovy Vary; Marie Hrdinová, Praha 5; Monika Karasová, Kralův Dvůr

Fotohádanka

otázka: Poznáte místo na fotografii?

odpověď: c) Svatý Hostýn

soutěžilo: 485 čtenářů; 476 správně; 9 špatně

výherci: Květoslava Synková, Slatinice; Marie Zapletalová, Jaroměřice; Karel Procházka, Volary

Křížovka

.....početného vodního ptačtva.....

soutěžilo: 464 čtenářů; 443 správně; 21 špatně

výherci: Eva Dobrovolná, Chotěboř; Hana Johanisová, Praha 9; Marie Kincová, Znojmo

Všem výhercům srdečně blahopřejeme.

Tajenku křížovky a odpověď na fotohádanku nám zašlete do 15. dubna z www.kampocesku.cz/souteze nebo na adresu redakce. Dvakrát tři autoři správných odpovědí obdrží mapu věnovanou vydavatelstvím Kartografie PRAHA.

FOR BIKES

9. VELETRH CYKLISTIKY

- NEJVĚTŠÍ CYKLISTICKÝ VELETRH V ČR
- TISÍCE KOL A ELEKTROKOL POD JEDNOU STŘECHOU
- NOVINKY A TRENDY V OBLASTI CYKLISTIKY
- AMBASADOREM VELETRHU JE JIŘÍ JEŽEK
- BOHATÝ DOPROVODNÝ PROGRAM
- PŘEDPRODEJ VSTUPENEK V SÍTI TICKETSTREAM

PVA
EXPO PRAHA

www.forbikes.cz

6.-8. 4. 2018

OFICIÁLNÍ VOZY

Go Further

AUTHOR
BICYCLES

Vyhrajte
na veletrhu **kolo**

Author A-RAY 29

v hodnotě

59 990 Kč!

Cenu věnuje firma Universe Agency spol. s r. o.

Praha:jaro

Naplánujte si výlet do Prahy s čtvrtletníkem Praha:jaro!

Najdete v něm přehled nejzajímavějších kulturních akcí, velikonočních trhů a aktivit, zjistíte, proč se vydat na procházku po pražských vinicích nebo do parku Stromovka.

Prague.eu

PRAHA
PRAGUE
PRAGA
PRAG

Prague
City Tourism

Prague:emotion